

บทที่ 3

ระบบการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมในต่างประเทศ

การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับดังได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 และเพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมจึงควรดำเนินไปอย่างเป็นระบบและควรครอบคลุมในเรื่องที่มีความสำคัญต่อผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรม คือ การได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมโดยกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การได้รับการเยียวยาจากผู้กระทำผิดและจากรัฐ และการได้รับความคุ้มครองช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสุขอนามัย ความปลอดภัย ตลอดจนได้รับคำแนะนำต่าง ๆ รัฐจึงต้องดำเนินการให้มีการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมอย่างเป็นระบบและประสานสัมพันธ์กัน

3.1 ระบบการคุ้มครองสิทธิ

จากปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power 1985) ดังได้กล่าวในบทที่ 2 สามารถสรุปหลักการสำคัญ ซึ่งประเทศสมาชิกควรนำไปดำเนินการสร้างระบบการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมใน 4 เรื่องใหญ่ ๆ คือ

- 1) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติที่เป็นธรรม
- 2) สิทธิในการได้รับการชดเชยค่าเสียหายโดยผู้กระทำผิด
- 3) สิทธิในการได้รับค่าทดแทนความเสียหายโดยรัฐ
- 4) สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ

สำหรับ The European Forum for Victim Services ได้ออกแถลงการณ์ ว่าด้วยสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เมื่อปี 1996 สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมได้ ดังนี้

- 1) สิทธิที่จะได้รับการยอมรับและตระหนักในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

- 2) สิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความก้าวหน้าของคดีของตน
- 3) ให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเพื่อใช้ในการพิจารณาเกี่ยวกับผู้กระทำผิด
- 4) ได้รับคำแนะนำทางกฎหมาย
- 5) ได้รับความคุ้มครองทั้งส่วนบุคคลและความปลอดภัยทางร่างกาย
- 6) ได้รับการชดเชยทั้งจากผู้กระทำผิดและจากรัฐ

จากหลักการของสหประชาชาติว่าด้วยการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรม และแถลงการณ์ของที่ประชุมแห่งสหภาพยุโรป สามารถจัดระบบของการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมออกเป็น 2 ระบบใหญ่ คือ

3.1.1 การช่วยเหลือ (Victim Assistance)

การให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรม หากจะพิจารณาในบริบทที่กว้างก็อาจจะหมายถึงการคุ้มครองสิทธิทั้งหมดของเหยื่ออาชญากรรมรวมถึงการได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจากผู้กระทำผิดและจากรัฐด้วย แต่ในที่นี้ได้จัดเรื่องการชดเชยเยียวยาแยกออกเป็นอีกส่วนหนึ่งดังจะได้กล่าวต่อไป ดังนั้น ในส่วนของการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมนอกเหนือจากการเยียวยาก็จะประกอบด้วย การคุ้มครองสิทธิของเหยื่อในประการสำคัญ 2 ประการ ตามหลักการของปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรม และแถลงการณ์ของที่ประชุมแห่งสหภาพยุโรป คือ

1. สิทธิที่จะเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติที่เป็นธรรม (สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา)

2. สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ เช่นการช่วยเหลือที่จำเป็นทั้งในด้านวัตถุ การบำบัดรักษาทางการแพทย์ ตลอดจนความช่วยเหลือในด้านจิตวิทยาและสังคมทั้งจากรัฐบาล อาสาสมัครและชุมชนท้องถิ่น การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การฝึกอาชีพ

ในหลายประเทศจึงได้บัญญัติกฎหมายเพื่อบังคับใช้ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรม ทั้งในด้านสิทธิต่างๆในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งเป็นสิทธิตามกฎหมาย และสิทธิต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือทางสังคม ซึ่งสิทธิตามกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอาจจะมีลักษณะเฉพาะเจาะจงเฉพาะ ผู้เสียหายในคดีอาญาตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ในขณะที่ความช่วยเหลือทางสังคมจะเป็นบริการที่รัฐจัดให้ ซึ่งเป็นสวัสดิการสังคมอย่างหนึ่ง จะมีลักษณะกว้างกว่า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ในบทบัญญัติของ

กฎหมายแต่ละฉบับจะมีนิยามของคำว่าผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมไว้ว่าหมายถึงผู้ใดที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง การศึกษาครั้งนี้จะไม่พิจารณาในรายละเอียดของบุคคลที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครอง แต่จะพิจารณาถึงระบบการคุ้มครองผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมใน 2 ระบบใหญ่

3.1.2 การเยียวยา (Victim Remedies) อาจแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

1) การชดเชยค่าเสียหายโดยผู้กระทำผิด

Stephen Schafer ผู้ซึ่งสนับสนุนให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำผิดชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายได้ทำการสำรวจระบบการชดเชยค่าเสียหายในประเทศต่าง ๆ และได้แบ่งการชดเชย ด้วยการพยายามแยกโดยปรัชญากฎหมายและวิธีการดำเนินการเป็นเกณฑ์ และสรุปว่าในปัจจุบันมีระบบการชดเชยค่าเสียหายให้ผู้เสียหาย (โดยผู้กระทำผิด) 3 ระบบ คือ¹

(1) ระบบ Damages เป็นการดำเนินการที่ถือว่าเป็นสิทธิทางแพ่ง กฎหมายอาญาไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องค่าเสียหายของผู้เสียหายเลย เป็นการแยกกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญาอย่างเด็ดขาด อาชญากรรมถือว่าเป็นความผิดต่อรัฐ ได้แก่ อินเดีย ปากีสถาน โดยคำร้องขอค่าทดแทนจะแยกจากระบบทางอาญา ผู้เสียหายจะสามารถเยียวยาความบาดเจ็บได้จากศาลแพ่งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

(2) ระบบ Restitution แม้จะดำเนินการด้วยคำตัดสินของศาลอาญาแต่ก็ถือเป็นสิทธิทางแพ่ง และเป็นระบบที่พบมากที่สุด แตกต่างในการปรับใช้ในการปฏิบัติงานของศาล เพราะจะต้องเข้าใจ ความแตกต่างของความผิดทางแพ่งและอาญา และศาลมักจะปฏิเสธที่จะบังคับคำขอ คำร้องนี้ไม่เหมือนคำร้องในคดีแพ่งทั่วไป และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญา ในเยอรมันรู้จักกันในนาม Adhariansprozess และฝรั่งเศสรู้จักกันในชื่อ L' action civile ถือว่าผู้เสียหายเป็นคู่ความทางแพ่งเท่านั้น ในอังกาเร็ควมเสียหายก็สามารถยื่นในการพิจารณาคดีอาญา

¹ Stephen Schafer, *Victimology : The Victim and His Criminal*. Virginia : Reston Publishing Company, Inc, 1977, pp . 107-109. and Stephen Schafer, *Restitution to Victim of crime* , : London : Stevens & Son, 1960, p. 102 - 106. อ้างใน อัญชลี ฉายสุวรรณ, "การทดแทนผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐ," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534), น. 57.

ความจริงแล้วระบบนี้เน้นที่คุณสมบัติของคำร้องของผู้เสียหายในทางแพ่ง ระบบนี้จะดำเนินคดีคำร้องตามบทบัญญัติของคดีแพ่ง เป็นระบบที่คำร้องมักถูกหาว่าเป็นอุปสรรค ศาลอาญามักจะไปพิจารณาในศาลแพ่ง เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องทางแพ่ง ศาลจะได้ไม่ถูกหันเหไปจากการพิจารณาคดีอาญา ซึ่งได้แก่ โดมินีกัน ฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ อังกฤษ อิสราเอล นอร์เวย์ สวีเดน ในบางระบบเช่น อังกฤษ อังกฤษ อิสราเอล ได้กำหนดจำนวนเงินที่ศาลจะสั่งจ่ายชดเชยให้ได้ เพื่อเป็นการป้องกันการหักเหความสนใจของศาลจากคดีอาญาระบบนี้จึงเพียงให้ความสะดวกในการฟ้องต่อศาลที่ดำเนินคดีอาญาเท่านั้น²

(3) ระบบ Restitution มีลักษณะผสมระหว่างสิทธิทางแพ่งและทางอาญา การดำเนินคดีทำในศาลอาญา ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเลือกดำเนินคดีในศาลแพ่งหรือศาลอาญาก็ได้ การชดเชยมีลักษณะเป็นการลงโทษอยู่ด้วย การชดเชยในระบบนี้แบ่งเป็น 3 แบบ³

(n) The - Like Restitution or Compensation Fine เป็นการปรับเพื่อการชดเชย มีลักษณะคล้ายสินไหมในกฎหมายโบราณของไทย รูปแบบนี้เป็นที่รู้จักใน สวิสเซอร์แลนด์ ที่เรียกว่า Busse และในเยอรมัน นอกจากนี้ยังพบได้ในสหรัฐอเมริกา เม็กซิโก มีลักษณะเป็นหนี้ทางการเงินที่กำหนดให้ผู้กระทำผิดชดเชย เป็นเสมือนค่าทำขวัญแก่ผู้เสียหายและเป็นการเพิ่มโทษของศาลอาญา

(ข) เป็นระบบที่คล้ายกับระบบแรก แต่ศาลไม่ถูกจำกัดในการให้ชดเชยค่าเสียหายต่อผู้เสียหาย และอาจให้ผู้กระทำผิดจ่ายเงินมากกว่าความเสียหายที่แท้จริง เช่น สองหรือสามเท่าของความบาดเจ็บจริง ซึ่งพบในกฎหมายบางรัฐของสหรัฐอเมริกา เช่น ฮาวาย ซึ่งเป็นการลงโทษที่เกินความเสียหายที่แท้จริง ถ้าผู้กระทำผิดชำระเงินครบก็จะปล่อยโดยปราศจากการลงโทษ การให้ชดเชยแทนการลงโทษ ศาลอาญาจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

(ค) เป็นการให้การชดเชยค่าเสียหายเพื่อเป็นเงื่อนไขในการยุติการดำเนินคดีอาญา ผู้กระทำผิดมีหนี้ต้องชดเชยผู้เสียหาย การดำเนินคดีอาญาจะยุติชั่วคราว และผู้กระทำผิดจะได้รับ การปล่อยโดยไม่ลงโทษ มีลักษณะคล้ายกับเงื่อนไขคุมประพฤติ มีใช้ในบางรัฐของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

การชดเชยค่าเสียหายของผู้กระทำผิดในปัจจุบัน มีรูปแบบที่สำคัญ 3 ประการ คือ⁴

² เพิ่งอ้าง, น. 58.

³ เพิ่งอ้าง, น. 58.

⁴ อัญชลี ฉายสุวรรณ, เพิ่งอ้าง, น.59.

ก. การชดใช้ด้วยเงิน ผู้กระทำผิดถูกศาลสั่งให้ใช้เป็นค่าเสียหายแก่ผู้เสียหาย ผู้กระทำผิดอาจได้รับการปล่อยภายใต้การคุมประพฤติ หรือพักการลงโทษโดยศาลกำหนดเงื่อนไข คุมความประพฤติหรือพักการลงโทษให้จ่ายเงินเป็นการชดใช้ค่าเสียหาย หรือโดยการหักรายได้ของนักโทษที่มีขึ้นระหว่างอยู่ในเรือนจำ เป็นต้น

ข. การชดใช้ด้วยการบริการชุมชน เป็นการให้ผู้กระทำผิดชดใช้ความเสียหายให้แก่ชุมชน อาจโดยการทำงานสาธารณะต่าง ๆ ในวันหยุด เช่น ดูแลเด็ก ทำความสะอาด ทำงานในองค์กร การกุศลของรัฐ โรงพยาบาล หรืองานอื่นที่เหมาะสมกับคุณลักษณะ ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบของผู้กระทำผิด

ค. การชดใช้ด้วยการบริการโดยตรงแก่ผู้เสียหาย เป็นการทํางานส่วนตัวให้แก่ผู้เสียหาย เป็นการชดใช้ เช่น ทำสวนให้ผู้เสียหาย ขอมมาต่อผู้เสียหาย เป็นต้น การชดใช้เหล่านี้ อาจเหมาะกับเด็กกระทำผิดมากกว่าผู้ใหญ่

การแบ่งในอีกรูปแบบหนึ่งที่แสดงให้เห็นความรับผิดชอบของผู้เสียหายและผู้กระทำผิด ในกระบวนการชดใช้ที่น่าสนใจรวม 3 ประเภทดังนี้⁵

ก. การชดใช้ค่าเสียหายทางจิตใจ (Spiritual Restitution) ศาสตราจารย์ Stephen Schafer มีความเห็นว่าการชดใช้ค่าเสียหายจากอาชญากรรมอย่างน้อยที่สุดก็ช่วยบรรเทาทางจิตใจของผู้เสียหาย โดยการให้ผู้เสียหายพบปะสนทนากับอาชญากร เพื่อให้ผู้เสียหายได้มีโอกาสระบายความรู้สึกและความสูญเสียที่ได้รับจากอาชญากรรม นอกจากจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้อาชญากรรู้สึกตระหนักในความผิดแล้ว การรับสารภาพผิดของอาชญากร ก็ยังมีผลช่วยลดภาวะความเครียดทางจิตใจของผู้เสียหายได้อีกประการหนึ่ง แต่แนวคิดนี้เป็นที่คัดค้านจากนักอาชญาวิทยาทั่วไป ในประเด็นว่า ให้ผู้เสียหายได้ระบายความรู้สึกแก่อาชญากรมีทั้งผลดีและผลเสีย ผู้เสียหายมักแสดงอารมณ์ของความโกรธแค้นก้าวร้าว หรือไม่อาจจะยับยั้งความรุนแรงทางอารมณ์ได้ จึงได้แสดงพฤติกรรมโต้ตอบต่ออาชญากรอย่างรุนแรงเกินขอบเขต ซึ่งอาจทำให้ผู้กระทำผิดมีจิตใจแข็งกร้าวหรือกระด้างยิ่งขึ้น จนเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขให้กลับความประพฤติก็เป็นได้

ข. การชดใช้ค่าเสียหายแบบสร้างสรรค์ความรับผิดชอบ (Creation Restitution) เป็นแนวความคิดร่วมระหว่างศาสตราจารย์ Albert Eglash กับ Ernest Papanet ซึ่งสนับสนุนให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายที่ถูกประทุษร้ายเพื่อเป็นการทดแทนหรือ

⁵ เพิ่งอ้าง, น. 59-60.

บรรเทาโทษจำคุกเนื่องจากอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเป็นการประทุษร้ายต่อผู้เสียหายโดยตรง จึงถือเป็นความรับผิดชอบของผู้กระทำผิดที่จะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ถ้าสามารถให้การชดเชยค่าเสียหายทดแทนการลงโทษจำคุกได้อย่างสมเหตุสมผลแล้ว นอกจากเป็นการทำให้ผู้กระทำผิดตระหนักถึงความเสียหายของอาชญากรรมที่มีต่อผู้อื่นยังมีผลดีต่อการแก้ไขพฤติกรรมของอาชญากรอีกด้วยทั้งยังเป็นผลดี ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการควบคุมผู้กระทำผิดไว้ในเรือนจำได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้มั่งคั่งย่อมเป็นมาตรการที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงหลักดุลยภาพแห่งการป้องปราม และแก้ไขยับยั้งอาชญากร กับหลักความเหมาะสมในการชดเชยค่าเสียหายประกอบกันเสมอ

ค. การชดเชยค่าเสียหายโดยสมัครใจของผู้กระทำผิด (Spontaneous Restitution) เป็นรูปแบบการชดเชยค่าเสียหายจากอาชญากรรมจากความสมัครใจ หรือความรู้สึกตระหนักในความผิดของอาชญากรโดยตรง การชดเชยค่าเสียหายในประเด็นนี้จะมีผลในทางสมานความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจระหว่างอาชญากรกับผู้เสียหายมากกว่าการชดเชยในรูปแบบอื่น กล่าวคือเมื่อผู้กระทำผิดยินยอมชดเชยค่าเสียหายด้วยความเต็มใจแล้ว ย่อมเป็นผลให้ผู้เสียหายมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ และพร้อมที่จะให้อภัยแก่ผู้กระทำผิด หรือหายโกรธเคืองขุนคั้นเสียสละ ถึงขั้นที่จะไม่ติดใจเรียกร้องค่าเสียหาย หรือไม่คำนึงถึงจำนวนและมูลค่าแห่งการชดเชยค่าเสียหายนั้นๆจากผู้กระทำผิดเลยก็เป็นได้

2) การทดแทนความเสียหายโดยรัฐ (State Compensation)

การทดแทนความเสียหายแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐ มีระบบการทดแทนอยู่ 2 ระบบ คือ⁶

(1) ระบบการทดแทนที่มีลักษณะเป็นสิทธิทางแพ่งและดำเนินคดีในศาลอาญา มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนโดยรัฐ เป็นการที่รัฐเข้ามาทำหน้าที่แก้ไขความบกพร่องที่ไม่อาจป้องกันผู้เสียหายจากอาชญากรรม เช่น ประเทศคิวบามีการจัดตั้งกองทุนขึ้น มีแหล่งรายได้จากหลายทาง โดยเฉพาะจากค่าปรับ เมื่อรัฐจ่ายเงินทดแทนแก่ผู้เสียหายแล้วก็สามารถเรียกเงินคืนจากผู้กระทำผิดเพื่อนำเงินกลับเข้ากองทุน

(2) ระบบการทดแทนที่มีลักษณะเป็นกลางโดยมีกระบวนการในการพิจารณาคำร้องเป็นพิเศษจากการทดแทนโดยรัฐที่ช่วยเหลือผู้เสียหายที่มีความจำเป็น เนื่องจากผู้กระทำผิดไม่

⁶ Stephen Schafer, *Victimology : The Victim and His Criminal*, (Virginia : Reston Publishing Company, Inc, 1977), pp. 107-108.

สามารถจะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายให้เป็นที่เพียงพอได้โดยมีคณะกรรมการทดแทนความเสียหายพิจารณาคำร้องของผู้เสียหาย ประเทศที่ใช้ระบบนี้ เช่น ประเทศนิวซีแลนด์ เริ่มในปี ค.ศ. 1963 ประเทศอังกฤษ เริ่มในปี ค.ศ. 1964 เป็นต้น

3.2 ประเทศญี่ปุ่น⁷

ประเทศญี่ปุ่นอาจได้รับการพิจารณาว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความปลอดภัยที่สุดในโลก แต่ก็ปฏิเสธความจริงไม่ได้ว่าในแต่ละปีมีอาชญากรรมนับล้านเกิดขึ้น จากรายงานสถิติอาชญากรรมในปี ค.ศ. 2001 มีผู้กระทำความผิดกฎหมายอาญา 2.7 ล้านคน ไม่รวมความผิดตามกฎหมายจราจรและกฎหมายเฉพาะ เช่นอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด มีผู้ถูกฆ่า 1,440 คน และได้รับบาดเจ็บจากอาชญากรรมร้ายแรง 45,000 คน

แม้วิชาว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรม (Victimology) เพิ่งเริ่มในญี่ปุ่นช่วงปลายทศวรรษ 1950 หรือต้นทศวรรษ 1960 แต่การเคลื่อนไหวเพื่อปรับปรุงสภาพของเหยื่ออาชญากรรมมีเพียงเล็กน้อย จนกระทั่งถึงทศวรรษ 1980

เหยื่ออาชญากรรมได้รับความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกาย จิตใจ และความเสียหายทางการเงิน โดยไม่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐหรือชุมชน เหยื่อเป็นเพียงพยานในคดีเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำผิดเท่านั้น วัตถุประสงค์ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในญี่ปุ่นก็เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษและมีหน้าที่ฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับเป็นคนดีและกลับคืนสู่สังคมเพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข

การเคลื่อนไหวเพื่อช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมเริ่มขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อมีระบบการทดแทนความเสียหายแก่เหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐในช่วงต้นทศวรรษ 1960 ในประเทศตะวันตก ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นใช้เวลาหลังจากนั้นกว่าสองทศวรรษก่อนที่จะมีโปรแกรมช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งเริ่มอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1980 เมื่อมีการบัญญัติกฎหมายทดแทนความเสียหายแก่เหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐ เป็นความพยายามครั้งแรกที่จะปรับปรุงและขยายความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรมออกไปแต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดทางการเงิน ประเทศญี่ปุ่น

⁷ สรุปความจาก Tatsuya Ota, "New Trends in Victim Support Scheme in Japan", Victims and Criminal Justice Asian Perspective., editor by Tatsuya Ota., (Keio University Press Inc. Tokyo., 2003), pp. 107-173.

ใช้เวลา 15 ปี หลังจากการนั้นได้เริ่มต้นระบบการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมระบบใหม่ในองค์กรตำรวจและองค์กรอัยการ

สำหรับระบบการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมในปัจจุบันมี 3 เรื่องหลักคือ

1. การได้รับการช่วยเหลือทางการเงินจากรัฐหรือที่รู้จักกันในนาม State Compensation System
2. การคุ้มครองสิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
3. การให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรม (Victim Assistance)

ผู้เขียนขอสรุประบบการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมโดยจัดตามระบบการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมและการเยียวยาแก่เหยื่ออาชญากรรมตามที่กล่าวในตอนต้น ดังนี้

3.2.1 การช่วยเหลือ (Victim assistance หรือ Victim support)⁸

1) การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(1) กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของญี่ปุ่น มาตรา 260 อัยการต้องแจ้งแก่ผู้เสียหายว่าตนสงสัยอย่างไร มาตรา 261 อัยการต้องชี้แจงเหตุผลที่สั่งไม่ฟ้องแก่ผู้เสียหาย โดยหลักแล้วเหยื่อมีสิทธิรับรู้ถึงความเป็นไปแห่งคดี แต่ในความเป็นจริงเป็นไปได้ยากเพราะเหยื่อไม่รู้ถึงสิทธิจึงได้มีการสร้างระบบให้ความช่วยเหลือเหยื่อในองค์กรต่าง ๆ เช่น

ก. องค์กรตำรวจ เป็นผู้เริ่มใช้ระบบการแจ้งให้เหยื่อทราบถึงความเคลื่อนไหวและความ เป็นไปแห่งคดีของตน (Victim Liaison System) สำนักงานตำรวจแห่งชาติญี่ปุ่น ได้ออกนโยบายพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรการในการสนับสนุนเหยื่ออาชญากรรม ในปี ค.ศ. 1996 ซึ่งกำหนดหลักการพื้นฐานในการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมโดยตำรวจ โดยมีหลักการที่สำคัญประการหนึ่งคือ ระบบการติดต่อประสานงานกับเหยื่ออาชญากรรม (Victim Liaison System) ต่อมาในปี ค.ศ. 1999 กฎเกี่ยวกับการสอบสวนได้แก้ไข โดยกำหนดให้ตำรวจแจ้งให้เหยื่ออาชญากรรม

⁸ Ibid, p.129.

ทราบเกี่ยวกับคดี ต่อมาตำรวจได้จัดทำคู่มือสำหรับเหยื่ออาชญากรรม (แจกแก่เหยื่อ) อธิบายถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ความรับผิดชอบทางแพ่ง บริการสวัสดิการต่าง ๆ

ข. องค์การอัยการ เริ่มใช้ระบบ Victim Notification System เมื่อปี ค.ศ. 1999 เพื่อแจ้งให้เหยื่ออาชญากรรมทราบเกี่ยวกับความก้าวหน้าของกระบวนการพิจารณาทางอาญาในคดีของเหยื่ออาชญากรรม แต่อัยการอาจไม่แจ้งก็ได้ถ้า

1. การแจ้งส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของคุณหรือทำลายความเป็นส่วนตัวของคุณ

2. การแจ้งเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการวิธีพิจารณาในคดีนั้น

3. การแจ้งส่งผลกระทบต่อนโยบายการบริหารงานยุติธรรมทางอาญา

4. การแจ้งขัดขวางการฟื้นฟูผู้กระทำผิด

5. การแจ้งก่อให้เกิดข้อพิพาทหรือคดีความอื่นนอกเหนือจากคดีเดิม

(2) การแจ้งเรื่องการจำคุกหรือปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือผู้กระทำผิดจากเรือนจำ ปี ค.ศ. 2001 กระทรวงยุติธรรมญี่ปุ่น ออกหนังสือเวียนให้มีการแจ้งความเป็นไปของผู้กระทำผิดให้แก่ผู้เสียหายทราบ

(3) เหยื่อหรือผู้แทนหรือทนายมีสิทธิยื่นขอทำการสอบสวนหรือคัดค้านบันทึกการพิจารณาคดีได้ ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมาย Crime victim Protection Act

(4) การคุ้มครองเหยื่ออาชญากรรมในกระบวนการพิจารณาทางอาญา

ก. องค์การตำรวจ กรณีเหยื่อที่เป็นผู้หญิงในคดีล่วงละเมิดทางเพศ มีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะคดี เมื่อปี ค.ศ. 1996 เพื่อทำการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเพศ รวบรวมและวิเคราะห์แนวโน้มเกี่ยวกับการกระทำผิดทางเพศ ผูกอบรมเจ้าหน้าที่เฉพาะทางมีตำรวจหญิงประจำสถานีตำรวจเพื่อสอบสวนคดีการกระทำผิดทางเพศและมีสายด่วนเพื่อให้คำปรึกษาแก่เหยื่อ ปี ค.ศ. 1999 มีการจัดตั้งผู้จดหมาย เพื่อตอบปัญหาให้คำปรึกษาแก่เหยื่อทั่วประเทศ และจัดตั้งหน่วยงานให้คำปรึกษาแก่ผู้หญิงที่สถานีรถไฟ กรณีเหยื่อเป็นเด็ก มีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะสำหรับเด็กเช่นกัน

นอกจากนั้นองค์การตำรวจยังมีการจัดระบบเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเหยื่อ มีหน้าที่ดังนี้

1. เป็นผู้พิทักษ์เหยื่อในการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ

2. ประสานกับโรงพยาบาลหรือองค์กรช่วยเหลือเหยื่ออื่น ๆ

3. ให้ข้อมูลแก่เหยื่อในเรื่องต่าง ๆ เช่น ระบบยุติธรรมทางอาญา ความคุ้มครองที่เหยื่อได้รับ ฯลฯ

4. ให้ความดูแลและคำปรึกษา

5. ประสานงานกับเหยื่อในเรื่องต่าง ๆ

ข. องค์การอัยการ กระทรวงยุติธรรมออกหนังสือเวียนปี 1999 ตั้ง Victim support staffs เพื่อช่วยเหลือเหยื่อ

(5) สำหรับการให้ความคุ้มครองเหยื่อในการเป็นพยานต่อศาลเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(6) การมีส่วนร่วมของเหยื่อในกระบวนการตัดสินใจในญี่ปุ่น สิทธิของเหยื่อในการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของความยุติธรรมทางอาญาไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเต็มที่โดยกฎหมาย เนื่องจากมีผู้เห็นว่าสิทธิดังกล่าวกระทบต่อสิทธิของผู้กระทำผิด

(7) คำแถลงการณ์ของเหยื่อระหว่างการพิจารณาคดี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 สิทธินี้ถูกบัญญัติในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยเหตุผลที่ว่า

1. เป็นการสนองตอบความพอใจของเหยื่อในการมีส่วนร่วมในกระบวนการวิธีพิจารณาทางอาญาและเป็นหลักประกันความเชื่อถือในระบบยุติธรรมของเหยื่อและประชาชน

2. เป็นการให้ข้อมูลแก่ศาลเกี่ยวกับผลที่เหยื่อได้รับจากอาชญากรรม เพื่อให้การลงโทษเป็นไปอย่างเหมาะสม

3. ทำให้ผู้กระทำผิดรู้ถึงความเสียหายอันเป็นผลมาจากการกระทำของตนเพื่อที่จะได้พยายามแก้ไขฟื้นฟูตนเอง

แต่อย่างไรก็ตาม ศาลอาจไม่อนุญาตให้เหยื่อแถลงการณ์ถึงความเสียหายของตนก็ได้

2) การช่วยเหลือผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรม (Victim assistance) ในด้านอื่น ๆ

ในประเทศญี่ปุ่นองค์กรตำรวจเป็นหน่วยงานหลักในการให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรม รวมถึงกระทรวงยุติธรรมด้วย นอกจากนี้ยังมีองค์กรเอกชน (N.G.O.) ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม เช่น Victim Support Center of Tokyo ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1992 และปี ค.ศ. 1998 องค์กรช่วยเหลือเหยื่อได้รวมตัวกันเป็น Victim Network และในปี ค.ศ. 1999 ได้ออกปฏิญญาเกี่ยวกับสิทธิของเหยื่อ 7 ประการ คือ

4. สิทธิในการชี้แจง
5. สิทธิได้รับความช่วยเหลือ
6. สิทธิได้รับความคุ้มครองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อซ้ำสอง
7. สิทธิในการมีชีวิตที่สงบสุขและปลอดภัย

ปฏิญญานี้ไม่มีผลผูกพันในทางกฎหมายเป็นเพียงแนวทางในการให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมในญี่ปุ่นเท่านั้น

3.2.2 การเยียวยา (Victim Remedies)⁹

1) การชดใช้ค่าเสียหายโดยผู้กระทำผิด (Restitution)

(1) สิทธิตามกฎหมายแพ่ง ในประเทศญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ที่ผู้เสียหายสามารถเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้กระทำผิดได้ตามหลักกฎหมายแพ่งในความผิดฐานละเมิด แต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและค่าใช้จ่ายที่ผู้เสียหายต้องจ่ายเอง

จากการสำรวจในปี ค.ศ. 1993 และปี ค.ศ. 1997 พบว่าเหยื่ออาชญากรรมมีโอกาสได้รับการชดใช้ค่าเสียหายจากผู้กระทำผิดทั้งในกระบวนการทางแพ่งและการเจรจานอกศาลน้อยมาก¹⁰

(2) ในญี่ปุ่นศาลอาญาไม่มีอำนาจพิพากษาให้ผู้กระทำผิดจ่ายค่าเสียหาย แต่อย่างไรก็ตาม ในคดีความผิดเล็กน้อยตำรวจระดับหัวหน้าสามารถไกล่เกลี่ยได้หากผู้เสียหายยินยอม เช่น การชดใช้ค่าเสียหายหรือการขอขมาลาโทษ

(3) ญี่ปุ่นตรากฎหมาย Crime Victim Protection Act ขึ้น เมื่อ ค.ศ. 2002 ซึ่งมีบทบัญญัติให้จำเลยและผู้เสียหายสามารถขอให้ศาลอาญาที่พิจารณาคดีของตนเพิ่มข้อตกลงนอกศาลในบันทึกแห่งคดี กรณีที่มีการตกลงในข้อพิพาททางแพ่งที่เกี่ยวข้องในคดีได้ ซึ่งการบันทึกดังกล่าวจะมีผลเช่นเดียวกับการประนีประนอมโดยศาล กล่าวคือ เหยื่อขอให้บังคับคดีได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหายกรณีจำเลยไม่ดำเนินการตามข้อตกลง กระบวนการนี้เรียกว่า “Criminal mediation”¹¹

⁹ Ibid, p. 108.

¹⁰ Ibid, p. 109.

¹¹ Ibid, p. 111.

(4) ผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษจำคุก เมื่อมีการทำงานในเรือนจำก็จะได้ค่าตอบแทน ซึ่งตามกฎหมาย Prison Law Enforcement Regulation สามารถนำมาจ่ายเป็นค่าเสียหายแก่เหยื่ออาชญากรรมได้ แต่ในทางปฏิบัติมีน้อย เพราะค่าตอบแทนที่ได้ไม่มาก

2) การทดแทนความเสียหายโดยรัฐ (State Compensation System)¹²

(1) กฎหมายที่ใช้บังคับ คือ Crime Victim Benefits Payment Act ถูกบัญญัติขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1980 และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1981 โดยได้รับอิทธิพลจากการออกกฎหมายค่าทดแทนแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐในประเทศตะวันตก และจากการเคลื่อนไหวของเหยื่อจากการก่อวินาศกรรมและอาชญากรรมในช่วงปี ค.ศ. 1970 ในญี่ปุ่น กฎหมายฉบับนี้ออกมาเพื่อเสริมระบบเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดและเป็นการขยายสวัสดิการสังคมและนโยบายทางอาญา โดยการให้ค่าทดแทนแก่ครอบครัวของเหยื่ออาชญากรรมที่เสียชีวิตหรือเหยื่อที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากอาชญากรรม

(2) ในญี่ปุ่นระบบการจ่ายผลประโยชน์แก่เหยื่ออาชญากรรม (Crime Victim Benefits System) มิได้มีไว้ชดเชยความเสียหายที่เหยื่อได้รับ แต่เพื่อบรรเทาความทุกข์ ในทางการเงินของเหยื่อโดยการจ่ายเงินก้อนให้ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มุ่งเน้นที่วิธีการช่วยเหลือจากรัฐมากกว่าการชดเชยจากรัฐ ดังนั้นกฎหมายจึงใช้คำว่า Benefits แทนคำว่า Compensation

(3) Crime Victim Benefits Payment Act มีการแก้ไขใน ปี ค.ศ. 2001 โดยยังคงหลักการพื้นฐานของระบบไว้ แต่ได้ขยายให้ครอบคลุมถึงการให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม (Victim Assistance) โดยตำรวจและองค์กรเอกชน การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ได้ขยายขอบเขตของระดับชั้นความพิการที่เหยื่อสามารถได้รับค่าทดแทนได้เป็น 14 ชั้น จากเดิมเริ่มแรก 3 ชั้น (เป็นมติดีคณะรัฐมนตรี) และปี 1997 แก้ไขมติดีคณะรัฐมนตรีเพิ่มเป็น 4 ชั้น

(4) เหยื่ออาชญากรรมจะได้รับค่าทดแทนกรณี เสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บสาหัส เจ็บป่วยพิการ อันเป็นผลมาจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น (ไม่รวมการกระทำโดยประมาท) ที่เกิดในประเทศญี่ปุ่น เรือและอากาศยานญี่ปุ่นที่อยู่นอกประเทศด้วย โดยเหยื่ออาชญากรรมให้หมายรวมถึงครอบครัวของเหยื่อด้วย กรณีเหยื่อเสียชีวิตครอบครัวสามารถรับค่าทดแทนได้ ระบบค่าทดแทนนี้จะไม่รวมถึงกรณีป้องกันตนเองหรือกระทำโดยสมควรแก่เหตุ แต่กรณีที่ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับผิดทางอาญาแต่เหยื่อก็มีสิทธิได้รับค่าทดแทน เช่น อาชญากรรมที่เกิดจากเด็ก หรือ

¹² Ibid, p. 117.

ผู้ได้รับความล้ามารถ การบังคับใช้เรื่องค่าทดแทนไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แม้ผู้กระทำผิดยังไม่ถูกดำเนินคดีหรือถูกจับ เขี่ยก็มีสิทธิได้รับค่าทดแทนหากได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาโดยเจตนา แต่อาชญากรรมที่เกิดโดยไม่เจตนา เช่น อุบัติเหตุทางรถยนต์ ไม่ได้รับความคุ้มครองจากระบบนี้

(5) ประเภทของค่าตอบแทนและจำนวนเงินที่จ่าย¹³

ก. กรณีเหยื่อได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือเจ็บป่วย (รักษาตัว เป็นเวลา 1 เดือน หรือมากกว่าและรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลา 14 วัน หรือมากกว่า) ได้รับค่ารักษาพยาบาลสูงสุด 3 เดือน

ข. กรณีเหยื่อได้รับความพิการอยู่ในระดับ 1 - 14 กำหนดค่าทดแทนในอัตราสูงสุดและต่ำสุด คือ 18,492,000 - 180,000 เยน

ค. กรณีเหยื่อเสียชีวิตค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลก่อนเสียชีวิตรัฐก็จ่ายให้โดยอยู่ในวงเงินสูงสุดและต่ำสุด คือ 15,730,000 - 3,200,000 เยน

(6) ผู้มีสิทธิรับค่าทดแทนตามกฎหมายนี้¹⁴

ก. เหยื่ออาชญากรรมผู้รอดชีวิต กรณี พิการ บาดเจ็บสาหัสเจ็บป่วย

ข. ครอบครัวของเหยื่อ ได้แก่ คู่สมรส บุตร พ่อ แม่ หลาน หลาน หรือ ผู้สืบสันดาน คู่สมรสรวมถึงที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสด้วย บุตรในท้องขณะที่เหยื่อเสียชีวิต ในกรณีที่เหยื่อเสียชีวิต

ค. กรณีอาชญากรรมรุนแรงในครอบครัว เหยื่อและผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์กัน เหยื่อจะไม่ได้รับค่าทดแทน แต่ก็มีผู้เห็นว่าไม่เป็นธรรม จึงกำหนดให้ได้รับค่าทดแทนเพียง 1/3

ง. กรณีที่เหยื่อมีส่วนทำให้เกิดอาชญากรรม เป็นสมาชิกองค์กร อาชญากรรม ฆ่าหรือพยายามฆ่าผู้กระทำผิด ไม่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนด้วย

จ. ชาวญี่ปุ่นที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในต่างประเทศไม่มีสิทธิได้รับค่าทดแทน

ฉ. ชาวต่างชาติ เช่น นักท่องเที่ยวหรือนักธุรกิจ ที่เดินทางเข้ามาอยู่ในประเทศญี่ปุ่น เมื่อตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมีสิทธิได้รับค่าทดแทน แต่ไม่มีสิทธิขอค่าทดแทนในประเทศของตนหรือประเทศอื่น ๆ

¹³ สรุปความจาก Benefits System for Crime Victims.

<http://www.npa.go.jp/higaisya/en>

¹⁴ Ibid, <http://www.npa.go.jp/higaisya/en>

(7) การคำนวณค่าทดแทน

โดยหลักจะพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยของผู้เสียหายขณะเกิดอาชญากรรม หรือค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายจริงเป็นระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน พิจารณาครอบครัวเหยื่อ และระดับความร้ายแรงของความพิการ

(8) หน่วยงานรับผิดชอบ

ระดับจังหวัด มีคณะกรรมการ Prefectural Public Safety Commission ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นพลเรือน 3-5 คน เป็นองค์การดูแลเรื่องค่าทดแทน ตั้งขึ้นตามกฎหมายตำรวจ และในระดับประเทศ มีคณะกรรมการ National Public Safety Commission เป็นองค์การส่วนกลางที่มีอำนาจทบทวนคำตัดสินของ Prefectural Public Safety Commission กรณีตัดสินว่าไม่ให้ค่าทดแทน

3.3 ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยแบบสหพันธรัฐ (Federal Republic) มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและเป็นหัวหน้ารัฐบาลภายใต้รัฐธรรมนูญ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 50 มลรัฐ และ 1 District (District of Columbia) และเขตการปกครอง 14 เขต ระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกาอยู่บนรากฐานของกฎหมายจารีตประเพณีของอังกฤษ สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญต่อสิทธิมนุษยชน รวมทั้งให้ความสำคัญคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาเหยื่ออาชญากรรมอย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการให้ความคุ้มครองเป็นสำคัญ¹⁵ กฎหมายของสหรัฐอเมริกาในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรม จึงมีอยู่ 2 ระดับ คือ กฎหมายสหรัฐ (Federal Law) และกฎหมายมลรัฐ (State Law) จากการศึกษาสามารถสรุปพัฒนาการของการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมของสหรัฐอเมริกาที่สำคัญได้ดังนี้¹⁶

¹⁵ สมณทิพย์ ใจเหล็ก, “สิทธิของเหยื่ออาชญากรรม : แนวทางในการให้ความคุ้มครองโดยการบังคับใช้กฎหมาย”, น. 2 , www.correct.go.th/journal/j2/new8html

¹⁶ สรุปย่อจาก The History of Crime Victims' Rights In America , http://www.mdcrimevictims.org/_pages/e_legislation_policy/e2_

ในปี ค.ศ. 1965 สหรัฐอเมริกามีโปรแกรมการทดแทนค่าเสียหายแก่เหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย หลังจากนั้นมลรัฐต่าง ๆ ก็ได้ดำเนินการออกกฎหมายทดแทนค่าเสียหายแก่เหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐ ในปี ค.ศ. 1972 ได้มีโปรแกรมให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม (Victim Assistance Program) เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา

3 โปรแกรม คือ โปรแกรมให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรมในเมืองเซนต์หลุยส์ มลรัฐมิสซูรี โปรแกรมการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อการข่มขืนในเมืองซานฟรานซิสโก มลรัฐแคลิฟอร์เนีย และศูนย์ฉุกเฉินให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูกข่มขืนในกรุงวอชิงตันดีซี ในปี ค.ศ. 1974 สำนักงานการช่วยเหลือการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Assistance Administration (LEAA)) สังกัดกระทรวงยุติธรรม ได้จัดสรรเงินทุนเพื่อการสร้างสรรค์รูปแบบของโปรแกรมการให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรมและพยานให้แก่สำนักงานอัยการท้องถิ่นของเมือง Brooklyn และ Milwaukee ปี ค.ศ. 1975 มีการจัดงานสัมมนาสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมขึ้นเป็นครั้งแรกโดยสำนักงานอัยการท้องถิ่นแห่งเมืองฟิลาเดเฟีย และได้มีการจัดตั้งองค์การให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมแห่งชาติ (National Organization for Victim Assistance (NOVA)) ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนที่ไม่หวังผลกำไรแต่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากรัฐ และเงินบริจาคจากเอกชน มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรมและสนับสนุนให้สิทธิของเหยื่ออาชญากรรมได้ขยายออกไป ปี ค.ศ. 1976 สิทธิของเหยื่ออาชญากรรมในการแถลงต่อศาลถึงผลกระทบจากอาชญากรรม (Victim impact statement) มีขึ้นครั้งแรกในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ปี ค.ศ. 1977 มีการจัดตั้งสมาคมคณะกรรมการพิจารณาค่าทดแทนแก่เหยื่ออาชญากรรมแห่งชาติ ในปี ค.ศ. 1980 มลรัฐวิสคัซซิง เป็นมลรัฐแรกที่บัญญัติสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมไว้ในรัฐธรรมนูญของมลรัฐ (Crime Victims' Bill of Rights) ปี ค.ศ. 1981 ประธานาธิบดี โรนัล เรแกน ได้ประกาศ "สัปดาห์แห่งสิทธิของเหยื่ออาชญากรรม" ในระดับสหรัฐ ขึ้นเป็นครั้งแรกในเดือนเมษายน ต่อมาในปี ค.ศ. 1982 ประธานาธิบดี เรแกน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อทำการศึกษาเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม (President's task Force) และคณะกรรมการได้รายงานผลการศึกษาโดยมีข้อเสนอแนะ 68 ข้อ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติต่อเหยื่ออาชญากรรม นอกจากนั้นยังมีข้อเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาบทแก้ไขฉบับที่ 6 โดยให้หลักประกันแก่สิทธิของเหยื่ออาชญากรรมในการเข้าร่วมและรับรู้ทุกขั้นตอนของการพิจารณาคดี และในปีนี้อองสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมายคุ้มครองสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมและพยาน (The Victim & Witness Protection Act 1982) อันเป็นกฎหมายระดับสหรัฐฉบับแรกที่ทำให้ความคุ้มครองสิทธิของเหยื่อ

อาชญากรรมและพยาน และปี ค.ศ. 1983 ได้มีการจัดตั้งสำนักงานเหยื่ออาชญากรรมขึ้นในสังกัดกระทรวงยุติธรรม (Office for Victims of Crime (OVC)) เพื่อนำข้อเสนอแนะจำนวน 68 ข้อ ไปสู่การปฏิบัติ¹⁷

ปี ค.ศ. 1984 รัฐบาลกลางสหรัฐได้บัญญัติกฎหมายเหยื่ออาชญากรรม (The Victims of Crime Act 1984 (VOCA)) ตามกฎหมายฉบับนี้บัญญัติให้จัดตั้งสำนักงานเหยื่ออาชญากรรมขึ้น (ดำเนินการตั้งแต่ปี 1983) และให้มีกองทุนเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งนำเงินมาจากค่าปรับจากผู้กระทำความผิด เพื่อใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่โปรแกรมค่าทดแทนแก่เหยื่ออาชญากรรม และโปรแกรมการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมของมลรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา และในปีเดียวกันนี้ประธานาธิบดีเรแกนได้ลงนามในกฎหมาย Justice Assistance Act เพื่อสนับสนุนด้านการเงินและให้ความช่วยเหลือแก่มลรัฐและรัฐบาลท้องถิ่น และในด้านการศึกษามีหลักสูตรประกาศนียบัตรด้านการให้บริการแก่เหยื่ออาชญากรรมเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย¹⁸

ปี ค.ศ. 1985 องค์การสหประชาชาติได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power 1985) และในปี ค.ศ. 1986 โปรแกรมค่าทดแทนแก่เหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีเพิ่มขึ้นเป็น 35 มลรัฐ และเพิ่มเป็น 37 มลรัฐเมื่อสิ้นปี ค.ศ. 1986 และได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญของมลรัฐเพื่อรับรองสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมเป็นผลสำเร็จในปี ค.ศ. 1988 คือ มลรัฐฟลอริดาและมลรัฐมิชิแกน และสำเร็จในปี ค.ศ. 1989 คือมลรัฐเท็กซัส และวอชิงตัน ดี.ซี.¹⁹

ปี ค.ศ. 1990 รัฐบาลกลางสหรัฐได้ผ่านกฎหมาย The Victims of Child Abuse Act 1990 เพื่อปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในระดับสหรัฐสำหรับเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำที่มีขอบ ซึ่งแต่เดิมกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้ความเอาใจใส่กับกับการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อเด็กที่ตกเป็นเหยื่อหรือพยานเด็กน้อยมาก และ ปี ค.ศ. 1994 ประธานาธิบดี

¹⁷ เพิ่งอ้าง, http://www.mdcrimevictims.org/_pages/e_legislation_policy/e2_

¹⁸ เพิ่งอ้าง, http://www.mdcrimevictims.org/_pages/e_legislation_policy/e2_

¹⁹ เพิ่งอ้าง, http://www.mdcrimevictims.org/_pages/e_legislation_policy/e2_

คลินตันได้ลงนามในกฎหมาย The Violent Crime Control & Law Enforcement Act ซึ่งเป็นกฎหมายระดับสหรัฐที่มีบทบัญญัติส่วนหนึ่งครอบคลุมเรื่องสิทธิของเหยื่ออาชญากรรม ประกอบด้วย บทบัญญัติในเรื่องการต่อต้านการกระทำรุนแรงต่อสตรี บทบัญญัติเพิ่มเติมในเรื่องกองทุนในกฎหมาย The Victims of Crime Act บทบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพิจารณาคดีผู้ข่มขืนมาสู่รากับผู้โดยสารที่เป็นเด็ก และบทบัญญัติให้จัดตั้งสำนักทะเบียนเด็กผู้กระทำผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศแห่งชาติ ในปี ค.ศ. 1996 ข้อเสนอเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของเหยื่ออาชญากรรม ได้เสนอเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาสหรัฐ และในปีนั้นเองได้มีการแก้ไขกฎหมาย The Victims of Crime Act ได้ขยายนิยามของ คำว่าเหยื่ออาชญากรรมครอบคลุมถึงเหยื่อจากอาชญากรรมทางการเงิน ให้มีสิทธิได้รับคำปรึกษาและการบริการช่วยเหลือ ปี ค.ศ. 1997 ข้อเสนอเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของเหยื่ออาชญากรรม ถูกเสนอกลับไปยังวุฒิสภาสหรัฐเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และในปี ค.ศ. 1999 ได้มีการเสนอกฎหมายเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายแก่เหยื่ออาชญากรรม(The Victim Restitution Enforcement Act)ปี ค.ศ.2000 มีการอภิปรายรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมในสภาชีเนต แต่ต่อมาร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนี้ถูกถอนจากการพิจารณาเนื่องจากเสียงสนับสนุนไม่เพียงพอ ในปี ค.ศ. 2002 มลรัฐทั้ง 50 มลรัฐ และ District of Columbia, US Virgin Islands, Puerto Rico, และ Guam ได้มีโปรแกรมการทดแทนแก่เหยื่ออาชญากรรมโดยรัฐ ในปี ค.ศ. 2003 คณะกรรมาธิการยุติธรรมของสภาชีเนต ได้เสนอรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมต่อสภาชีเนต แต่ไม่ได้รับการตอบสนองใด ๆ จากสภา และในปี ค.ศ. 2004 สหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมายในระดับสหรัฐ คือ The Justice For All Act of 2004 เป็นกฎหมายที่สร้างความเข้มแข็งให้การคุ้มครองสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมในระดับสหรัฐ หลังจากไม่สามารถผ่านการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อบัญญัติสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมไว้ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐ²⁰

สำหรับกฎหมายระดับสหรัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมที่สำคัญ นั้น ประเทศสหรัฐได้บัญญัติกฎหมายคุ้มครองเหยื่อและพยานฉบับแรกเมื่อปี ค.ศ. 1982 (Victim and Witness Protection Act of 1982 (VWPA).) และในเวลาต่อมาได้มีกฎหมายระดับสหรัฐอีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเหยื่อ เช่น

²⁰ เพิ่งอ้าง, http://www.mdcrimevictims.org/_pages/e_legislation_policy/e2_

พระราชบัญญัติว่าด้วยผู้เสียหายในคดีอาญา ค.ศ.1984 (Victims of Crime Act of 1984) พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิของเหยื่อและการชดเชย ค.ศ. 1990 (Victims Rights and Restitution Act of 1990) พระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมอาชญากรรมและการบังคับใช้กฎหมาย ค.ศ. 1994 (Violent Crime Control and Law Enforcement Act of 1994) พระราชบัญญัติต่อต้านลัทธิการก่อการร้ายและการใช้โทษประหารชีวิต ค.ศ. 1996 (Antiterrorism and Effective Death Penalty Act of 1996) และพระราชบัญญัติว่าด้วยความเข้าใจสิทธิของเหยื่อ ค.ศ. 1997 (Victim Rights Clarification Act of 1997)²¹ และพระราชบัญญัติความยุติธรรมอย่างทั่วถึง ค.ศ. 2004 (Justice for All Act of 2004) โดยพระราชบัญญัติเหล่านี้ได้ถูกนำไปบัญญัติเป็นหมวดหมู่ในกฎหมายสหรัฐ (United State Code (U.S.C.)) ในหัวข้อหลัก ๆ คือ หัวข้อที่ 18 และ หัวข้อที่ 42 (Title 18 Title 42) และมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายสหรัฐเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมโดยพระราชบัญญัติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ล่าสุดคือพระราชบัญญัติความยุติธรรมอย่างทั่วถึง ค.ศ. 2004 (Justice for All Act, 2004) ก็ได้มีการยกเลิก Title 42 U.S.C. § 10606 Victims' rights และบัญญัติใหม่ไว้ใน Title 18 U.S.C. § 3771 (a) เป็นต้น

พระราชบัญญัติคุ้มครองเหยื่อและพยาน ค.ศ. 1982 (Victim and Witness Protection Act of 1982 (VWPA).) ใน VWPA ได้บัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเหยื่อและพยานในระบบยุติธรรมทางอาญา รัฐสภาได้รับรองว่าถ้าปราศจากความร่วมมือของผู้เคราะห์ร้ายและพยานต่าง ๆ ระบบยุติธรรมทางอาญาจะต้องยุติหน้าที่ การפקเฉยของระบบยุติธรรมทางอาญาทั้งหมดนั้นทำให้เหยื่อทุกข์ทรมานมากเกินไปเสมอในฐานะที่เป็นผลของการติดต่อกับระบบยุติธรรม VWPA ได้รับการประกาศใช้เป็นกฎหมายอย่างเป็นทางการ เพื่อ

- (1) เพื่อยกระดับและปกป้องผู้เคราะห์ร้ายและพยานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- (2) เพื่อให้แน่ใจว่ารัฐบาลสหรัฐได้ทำในสิ่งที่เป็นไปได้ทั้งหมด ภายในขอบเขตของทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือเหยื่อและพยานในคดีอาญา โดยปราศจากการละเมิดสิทธิของการลงโทษตามรัฐธรรมนูญ และ

²¹ วีระศักดิ์ แสงสารพันธ์, “ผู้เสียหายในคดีอาญา: การศึกษาสิทธิและการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาในกระบวนการยุติธรรมไทย”, (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543) น.111.

(3) เพื่อจัดเตรียมรูปแบบสำหรับการบัญญัติกฎหมายสำหรับสหรัฐและรัฐบาลมลรัฐ (Pub. L. No. 97-291, § 2)²²

สำหรับความหมายของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมในกฎหมายของสหรัฐอเมริกานั้นจะมีนิยามไว้ในกฎหมายแต่ละฉบับ ในกฎหมายระดับมลรัฐก็เช่นกัน ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรม ก็จะมีนิยามไว้ อาจจะมีความหมายครอบคลุมบุคคลที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครองต่างกันไปตามแต่ละจุดมุ่งหมายของกฎหมายนั้น ๆ

1. กฎหมายสหรัฐ (U.S.C)

1) ความหมายของคำว่าเหยื่ออาชญากรรมได้บัญญัติใน Title 42 U.S.C. § 10607(e)(2) ว่า หมายถึง บุคคลที่ได้รับความทุกข์ทรมานโดยตรงทางกาย ทางอารมณ์ หรือความเสียหายทางการเงิน อันเป็นผลมาจากการกระทำความผิดกฎหมายอาญา รวมถึงกรณีที่เหยื่อเป็นสถาบัน ผู้แทนของสถาบันและ

(2) ในกรณีที่เหยื่อเป็นผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ผู้ไร้ความสามารถ ผู้ถูกทำให้ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต บุคคลใดบุคคลหนึ่งดังต่อไปนี้

1. คู่สมรส
2. ผู้พิทักษ์
3. ผู้ปกครอง
4. บุตร
5. ญาติสายเลือดเดียวกัน
6. สมาชิกในครอบครัวคนอื่น ๆ
7. บุคคลอื่นที่ได้รับแต่งตั้งจากศาล

2) สิทธิของเหยื่ออาชญากรรม เดิมได้บัญญัติใน Title 42 U.S.C. § 10606 Victims' rights ปัจจุบันถูกยกเลิกโดย The Justice For All Act of 2004 และได้บัญญัติใหม่ไว้ใน Title 18 U.S.C. § 3771 (a) โดยเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของกระทรวงยุติธรรม และกระทรวง อื่น ๆ และตัวแทนต่าง ๆ ของสหรัฐที่ทำงานด้านการป้องกัน การสืบสวนสอบสวน หรือการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา จะต้องพยายามอย่างเต็มที่ที่จะทำให้เหยื่ออาชญากรรมได้รับการแจ้งให้ทราบถึง

²² Office for Victims of crime. Office of Justice Programs. U.S. Department of justice, Attorney General Guidelines for Victim and Witness Assistance 2005. p.7

สิทธิต่าง ๆ และได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับสิทธิต่าง ๆ ของเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิของเหยื่อ ดังรายการต่อไปนี้²³

- ก. สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองความปลอดภัยจากผู้ต้องหาหรือจำเลย
- ข. สิทธิที่จะได้รับแจ้งข่าวสารที่ถูกต้อง ทันเวลา ในขั้นตอนการพิจารณาคดีของศาล การพิจารณาพักการลงโทษ รวมทั้งอาชญากรรมหรือกรณีอื่นที่เกี่ยวข้องหรือการหลบหนีของผู้ต้องหาหรือจำเลย
- ค. สิทธิที่จะเข้าร่วมในทุกกระบวนการพิจารณาคดีของศาล เว้นแต่ภายหลังศาลได้รับฟังพยานหลักฐานที่ขัดแย้งและเป็นหลักฐานที่ใช้ตัดสินลงโทษ ศาลพิจารณาเห็นว่าคำให้การของเหยื่อจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากถ้าเหยื่อได้รับฟังคำให้การของผู้อื่นในการพิจารณาคดี
- ง. สิทธิที่จะเข้าฟังการพิจารณาในศาลชั้นต้นท้องถิ่น รวมทั้งคำให้การการลงโทษ หรือการพิจารณาพักการลงโทษ
- จ. สิทธิที่จะปรึกษาอัยการในกรณีคดีอาญาแผ่นดิน
- ฉ. สิทธิที่จะได้รับการชดเชยค่าเสียหายเต็มจำนวนและภายในเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติ
- ช. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยไม่ล่าช้า
- ซ. สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและคำนึงถึงศักดิ์ความเป็นมนุษย์และสิทธิส่วนตัวของเหยื่อ

หากจะพิจารณาการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมตามระบบที่ได้กล่าวในตอนต้นคือการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม (Victim Assistance) และการเยียวยาแก่เหยื่ออาชญากรรม (Victim Remedies) ผู้เขียนขอสรุปภาพรวมของระบบการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

3.3.1 การช่วยเหลือ (Victim Assistance)

1. การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

²³ Ibid, p.5.

กฎหมายคุ้มครองเหยื่อและพยาน ค.ศ. 1982 (Victim and Witness Protection Act of 1982 (VWPA)) ได้วางแนวทางพัฒนาสำหรับกระทรวงยุติธรรมเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรม ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ เป็นแนวทางในการจัดบริการแก่เหยื่ออาชญากรรม การแจ้งให้เหยื่ออาชญากรรมทราบถึงการคุ้มครอง บริการต่าง ๆ และความเป็นไปแห่งคดี การปรึกษากับอัยการในคดีอาญาแผ่นดิน การจัดที่นั่งคอยในศาลให้แยกเฉพาะจากจำเลย การขอคืนทรัพย์สิน การแจ้งข่าวสารและการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบังคับใช้กฎหมายและอื่น ๆ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในระดับสหรัฐทั้งหมดจะนำหลักการสำคัญในกฎหมายคุ้มครองเหยื่อและพยาน ค.ศ.1982 ไปปฏิบัติ กฎหมายสหรัฐ 18 U.S.C. § 1512 จึงบัญญัติให้อัยการสูงสุด (Attorney General) จัดทำแนวทางของพนักงานอัยการในการให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรมและพยาน (Attorney General Guidelines for Victim and Witnesses) เรียกโดยย่อว่า AG Guidelines ซึ่งฉบับปัจจุบัน คือ ฉบับ ค.ศ. 2005

แนวทางปฏิบัติของพนักงานอัยการนั้น เหยื่อที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองเหยื่อและพยาน ค.ศ. 1982 นั้นต้องเป็นผู้เสียหายที่ไม่ได้มีส่วนในการกระทำความผิดในคดีนั้น แต่ก็ยังให้ความคุ้มครองแก่ผู้เสียหายที่มีส่วนในการกระทำความผิดในคดีอื่นและตกเป็น ผู้เสียหายที่ได้รับความคุ้มครองในอีกคดีหนึ่ง อีกทั้งภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายฉบับนี้ผูกมัดให้บุคลากรในกระทรวงยุติธรรมที่ดำเนินการสืบสวนและดำเนินคดีอาญาดึงเอาใจใส่สิทธิในทางส่วนตัวของเหยื่อ (Victim's Privacy) โดยบุคลากรเหล่านั้นต้องพยายามอย่างสุดความสามารถในการเอาใจใส่ความเป็นส่วนตัวและศักดิ์ศรีของเหยื่อผู้อ่อนแอในกรณีพิเศษ ยกตัวอย่างเช่น ผู้เสียหายที่เป็นเด็ก และผู้เสียหายที่เป็นคนชรา (Elderly Victims) เจ้าพนักงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการเริ่มต้นคดีอาญา เช่นเจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวนคดีอาญาดึงพิจารณาว่าผู้เสียหายในคดีอาญาเป็นผู้เสียหาย (เหยื่อ) ตามความหมายของกฎหมายหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการที่เหยื่อจะได้รับการบริการที่รัฐจัดหาให้ตามกฎหมาย

สำหรับลักษณะของการให้ความช่วยเหลือหรือการให้บริการแก่เหยื่ออาชญากรรม ในกฎหมายระดับสหรัฐจะบัญญัติในกฎหมายสหรัฐ Title 42 § 10607 Services to victim ซึ่งตามแนวทางการปฏิบัติของพนักงานอัยการ ได้กำหนดให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาดำเนินการให้บริการแก่เหยื่ออาชญากรรมตามที่กฎหมายสหรัฐบัญญัติ สรุปได้ดังนี้²⁴

²⁴ วีระศักดิ์ แสงสารพันธ์, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 21, น.112-123.

1. ขั้นสืบสวนสอบสวน

ก. การแจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงข้อมูล และข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

ในขั้นตอนแรกของการแจ้งให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารภายหลังจากการดำเนินการสืบเสาะค้นหาที่ยังไม่ได้เป็นการสืบสวนคดีอาญาลิ้นสุด เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการสืบสวนจะต้องแจ้งให้เหยื่อทราบถึง

1) สิทธิที่เหยื่อจะได้รับโดยการร้องขอ รายการบริการแก่เหยื่อใน 42 U.S.C 10607(c)

2) ชื่อ ตำแหน่ง ที่ทำงาน และหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่อซึ่งสามารถร้องขอการบริการได้

3) สถานที่ซึ่งเหยื่อสามารถเข้ารับบริการการรักษาพยาบาลได้ และบริการสำหรับเหยื่อในชุมชน

4) การชดเชยความเสียหาย หรือการบรรเทาด้วยวิธีการอื่นอันรวมถึงโครงการชดเชยความเสียหายโดยรัฐซึ่งเหยื่อมีสิทธิได้รับ หรือข้อกำหนดในกฎหมายอื่นที่มีลักษณะเป็นการบรรเทาความเสียหายของเหยื่อ

5) โครงการของภาคเอกชนและภาครัฐที่จะบริการให้คำปรึกษาและบำบัดฟื้นฟูแก่เหยื่อ

6) สิทธิที่จะทำคำแถลงเกี่ยวกับการปล่อยตัวก่อนการพิจารณาคดี (Pretrial release) ในคดีความรุนแรงในครอบครัวซึ่งเป็นคดีระหว่างรัฐ การฝ่าฝืนคำสั่งคุ้มครองจากการคุกคามต่อสิทธิส่วนตัว (Stalking)

7) ข่าวสารเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการทดสอบและการปรึกษาแนะนำในคดีการทำร้ายร่างกายทางเพศ (Sexual Assault) อันแสดงให้เห็นว่ามีความเสี่ยงที่จะติดโรค

หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบจะต้องช่วยเหลือเหยื่อในการติดต่อกับบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการและช่วยเหลือที่กำหนดใน 42 U.S.C 10607(c) (I) (D) และเมื่อมีการตั้งข้อหา หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบเหล่านี้ก็จะถูกโอนไปยังอัยการสำหรับการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในขั้นตอนของการสืบสวนสอบสวน เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบจะต้องจัดให้ผู้เสียหายได้รับทราบเกี่ยวกับ

(1) สถานะเกี่ยวกับการสืบสวนคดี

(2) การจับตัวผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดได้

ข. การคุ้มครองจากการคุกคาม หรือการข่มขู่

เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนซึ่งรับผิดชอบต้องให้ความคุ้มครองผู้เสียหาย หรือจัดให้มีการคุ้มครองเช่นนั้นจากการกระทำของผู้กระทำผิด หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิด

ค. การได้รับคืนทรัพย์สินที่ใช้เป็นพยานหลักฐานเมื่อคดีสิ้นสุด

ง. การแจ้งให้นายจ้างของผู้เสียหายได้ทราบโดยคำร้องขอของผู้เสียหายหรือพยาน เมื่อผู้เสียหายหรือพยานจำเป็นต้องมาให้ปากคำในการสอบสวน

จ. ค่าใช้จ่ายในการตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ หรือหัวหน้าขององค์กรที่ทำหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนในคดีทำร้ายร่างกายทางเพศจะต้องออกค่าใช้จ่าย หรือใช้คืนซึ่งค่าใช้จ่ายในการที่ผู้เสียหายจะต้องจ่ายในการตรวจร่างกายและค่าใช้จ่ายของสิ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน

2. ขั้นตอนคดี

ลักษณะบริการสำหรับเหยื่อก่อนการทำคำพิพากษา

ก. การแจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงข้อมูล และข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

(1) แจ้งถึงความเป็นไปของคดี ระหว่างการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องแจ้งให้เหยื่อทราบในเบื้องต้นถึง

(1.1) การปล่อย หรือการกักขังผู้ต้องหา หรือผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิด

(1.2) การตั้งข้อหาต่อผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิดหรือการไม่ฟ้องผู้ต้องหา รวมถึงถิ่นที่อยู่ของผู้กระทำผิดในโครงการหักเหคดีในชั้นก่อนฟ้องคดีและสภาพแวดล้อมของโครงการนั้น

(1.3) กำหนดการรวมถึงการเปลี่ยนแปลงหมายกำหนดการและหรือการดำเนินไปของแต่ละกระบวนการดำเนินการในทางศาลไม่ว่าผู้เสียหายหรือพยานร้องขอหรือมีสิทธิ หรือไม่

(1.4) การยอมรับสภาพผิดหรือการอ่านคำตัดสินของคณะลูกขุนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงภายหลังการพิจารณา

(1.5) ถ้าผู้กระทำผิดถูกตัดสินลงโทษ วันที่อ่านคำพิพากษาข้อกำหนดในคำพิพากษา และโครงการที่เกี่ยวกับผู้กระทำผิดของกรมราชทัณฑ์ที่สามารถแจ้งให้ทราบได้ซึ่งจะต้องกำหนดวัน (ถ้ามี) อันผู้กระทำผิดจะได้รับการปล่อยตัวโดยมีทัศนคติหรือคัมภีระหลังการปล่อย

(2) แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิในการอยู่ร่วมในการพิจารณาคดีถ้าผู้เสียหายไม่ได้เป็นพยานในชั้นพิจารณาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องพยายามแจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิที่จะอยู่ร่วมด้วยในการพิจารณาคดี

(3) แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินคดีในระหว่างการดำเนินคดีในชั้นอัยการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรแจ้งให้ผู้เสียหายถึงข้อมูลข่าวสารทั่ว ๆ ไปเป็นหนังสือเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีทางอาญา โดยเฉพาะในกรณีต่อไปนี้

(3.1) บทบาทของเหยื่อในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญารวมถึงสิ่งให้ผู้เสียหายหรือเหยื่อคาดหวังว่าจะได้จากกระบวนการในทำนองเดียวกับสิ่งที่กระบวนการคาดหวังว่าจะได้จากเหยื่อ

(3.2) ขั้นตอนของการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและ ข่าวสารที่ผู้เสียหายจะได้รับในแต่ละขั้นตอน

(4) เมื่อมีการบันทึกข้อหาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรช่วยเหลือผู้เสียหายและแจ้งให้ทราบถึงการติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อไป

(5) การแจ้งให้ทราบภายหลังการตัดสินคดี เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรจะพยายามแจ้งให้ผู้เสียหายทราบล่วงหน้าภายหลังจากการตัดสินคดีและการดำเนินกระบวนการทางศาลให้สอดคล้องกับที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการอุทธรณ์และผลกระทบทางอ้อมในการพิจารณาถึงสิ่งที่จะต้องแจ้งเหล่านี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ เป็นปัจจัยในการพิจารณาถึง

(5.1) ผลกระทบต่อความปลอดภัยสาธารณะและความเสี่ยงของบุคคล

(5.2) ลักษณะของการช่วยเหลือที่ได้มา

(5.3) จำนวนของผู้เสียหาย

(5.4) เวลาเป็นส่วนประกอบสำคัญหรือไม่

(5.5) มีความจำเป็นที่จะต้องปกปิดหรือไม่

(5.6) ผลกระทบของการถ่ายทอดข่าวสารอาจจะเกิดต่อสิทธิของจำเลยที่มีตามรัฐธรรมนูญ ข. การปรึกษาหารือกับอัยการ

(1) โดยทั่ว ๆ ไปอัยการของสหรัฐจะต้องใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดที่จะปรึกษาหารือกับผู้เสียหายในคดีอาญาเกี่ยวกับการตัดสินใจในประเด็นที่สำคัญ

(2) ข้อเสนอในการต่อรองคำรับสารภาพนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรจะพยายามอย่างดีที่สุดในการที่จะแจ้งและพิจารณาถึงทัศนคติของผู้เสียหายในทุก ๆ ข้อเสนอหรือการบรรลุซึ่งการตกลงในการต่อรองข้อหาในกรณีนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถใช้ปัจจัยในการพิจารณาดังนี้

(2.1) ผลกระทบต่อความปลอดภัยของสาธารณะและความเสี่ยงของบุคคล

(2.2) จำนวนของผู้เสียหาย

(2.3) ระยะเวลาอันเป็นสาระสำคัญในการทำการเจรจา หรือทำข้อเสนอในการต่อรอง คำรับสารภาพ

(2.4) ข้อเสนอในการต่อรองรวมถึงข่าวสารที่ปกปิดหรือ สภาพแวดล้อมหรือไม่

(2.5) มีความจำเป็นที่จะต้องปกปิด หรือไม่

(2.6) ในคดีที่ผู้เสียหายเป็นพยานด้วยผลกระทบในการถ่ายทอดข่าวสารมีผลต่อสิทธิของจำเลยในการได้รับการพิจารณาคดีโดยเป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ค. ในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล ผู้รับผิดชอบของสำนักงานอัยการร่วมกับ U.S. Marshals Service จะต้องทำให้แน่ใจว่าผู้เสียหายในคดีอาญาได้รับการจัดพื้นที่ในการรอคอยแยกออกจากฝ่ายจำเลย

ง. การแจ้งให้นายจ้างของผู้เสียหายหรือพยานทราบถึงความจำเป็นที่ผู้เสียหายหรือพยานจะต้องขาดงานเพื่อมาศาล

จ. สิทธิส่วนบุคคลของผู้เสียหายในคดีอาญาอัยการของสหรัฐอเมริกาจะตระหนักอยู่เสมอว่า ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้เสียหายและพยานนั้นเป็นเรื่องส่วนบุคคล อัยการควรระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ในการที่จะต้องเปิดเผย (Discovery) ภายใต้กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของสหรัฐอเมริกาฉบับที่ 16 ซึ่งการเปิดเผยของอัยการนี้จะทำให้ผู้เสียหายต้องตกอยู่ในสภาวะการเสี่ยงที่จะถูกทำร้าย หรือการคุกคามผู้เสียหายหรือพยานในคดี ดังนั้น เจ้าหน้าที่ทั้งหมดในสำนักงานอัยการควรหลีกเลี่ยงการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นไปโดยความจำเป็นหรือไม่ระมัดระวัง

ฉ. โดยนัยของกฎหมายผู้เสียหายในคดีอาญาและพยานจึงควรได้รับข่าวสาร หรือการช่วยเหลือด้วยความเอาใจใส่และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการบริการอื่น

ช. ข้อจำกัดของการทดสอบของฝ่ายจำเลยในคดีข่มขืนกระทำชำเรา เช่น

(1) การแจ้งข่าวสาร เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรแนะนำผู้เสียหายในคดีข่มขืนเกี่ยวกับความเสี่ยงในการติดเชื้อ เช่น โรคเอดส์ ภายใต้สถานการณ์นี้ ศาลอาจจะสั่งให้มีการตรวจร่างกายจำเลยได้

(2) การดำเนินการ ศาลอาจจะสั่งให้มีการตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ในร่างกายจำเลยได้ และผลของการตรวจจะต้องเปิดเผยให้ผู้เสียหายพร้อมด้วยคำแนะนำที่เหมาะสมเกี่ยวกับผลการตรวจ หากพบว่า

(2.1) ถ้าหากว่าผู้เสียหายในคดีข่มขืนแสดงให้เห็นความเสี่ยงที่จะติดโรคเอดส์แสดงว่าจำเลยจะต้องถูกกล่าวหา

(2.1.1) การร้องขอให้มีการตรวจร่างกาย

(2.1.2) แสดงว่าการทดสอบจะต้องบอกข่าวสารที่จำเป็นแก่สุขภาพของผู้เสียหาย และ

(2.2) ภายหลังจากที่จำเลยถูกตรวจ

(2.2.1) ต้องมีการแจ้ง และ

(2.2.2) โอกาสที่ผู้เสียหายจะได้รับรู้

(2.2.3) ในกรณีที่ผลการตรวจเลือดเป็นบวก ถ้าหากผลการตรวจร่างกาย จำเลยว่าเป็นบวก ศาลอาจสั่งให้มีการตรวจซ้ำภายหลังจากการตรวจครั้งแรก 6 และ 12 เดือน

ข. สิทธิที่จะได้รับรายงานเกี่ยวกับการปล่อยตัวผู้กระทำผิดก่อนมีการพิจารณาคดีในคดีความรุนแรงในครอบครัว คดีไล่ล่าเพื่อทำร้าย หรือการฝ่าฝืนคำสั่งคุ้มครองกันคดี (Protective Order Case) ของอัยการ ผู้เสียหายในคดีอาญามีสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นโดยการกระทำของฝ่ายจำเลย (18 U.S.C. Section 2263) อีกทั้งในคดีที่สามารถดำเนินการได้พนักงานอัยการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต้องพยายามนำข้อกำหนดประการนี้เข้าสู่การพิจารณาของศาลและแจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิ่งที่ปรากฏนี้

ณ. หากว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลจำเป็นต้องดำเนินการนอกศาลที่มีการพิจารณาคดีอยู่นั้น ศาลจะต้องดำเนินการให้ผู้เสียหายสามารถติดตามความเป็นไปเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีได้ ซึ่งในกรณีนี้ หากว่ามีระยะทางเกินกว่า 350 ไมล์ ศาลจะต้องจัดให้มีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์วงจรปิด (42 U.S.C. Section 10608) อีกทั้งในคดีที่สามารถดำเนินการเช่นที่กล่าวมาได้ หรือผู้เสียหายได้ร้องขอ ศาลต้องดำเนินการดังที่กล่าวมานั้น

ญ. โครงการสำหรับลูกจ้างในกระทรวงยุติธรรมที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องทำให้เกิดความมั่นใจว่าลูกจ้างของกระทรวงยุติธรรมสามารถเข้าถึงโครงการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกจ้างได้

3. กระบวนการพิพาทคดีและรายงานผลกระทบที่เกิดแก่เหยื่อ

การรายงานผลกระทบที่เกิดแก่เหยื่อเมื่อ

(1) เมื่อจำเลยได้รับการตัดสินลงโทษ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องแจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึง

(1.1) รายงานการสืบสวนสอบสวนก่อนมีการพิพาทซึ่งรวมถึงการประเมินความเสียหายทางสังคม จิตวิทยาและการรักษาพยาบาลอันเป็นผลกระทบเนื่องจากอาชญากรรม

ซึ่งเรียกว่า "รายงานผลกระทบต่อเหยื่อ" (Victim Impact Statement) ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดในการชดเชยค่าความเสียหาย (Restitution) ซึ่งจัดเตรียมโดยสำนักงานคุมประพฤติของสหรัฐ

(1.2) เกี่ยวกับวิธีการในการติดต่อโดยตรงกับเจ้าพนักงานคุมประพฤติ ถ้าหากว่าผู้เสียหายต้องการ

(2) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานคุมประพฤติดูแลเกี่ยวกับข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของรัฐบาลที่สัมพันธ์กับรายงานผลกระทบต่อเหยื่อเพื่อที่ว่ารายงานการสอบสวนก่อนการพิพากษาคดีจะสะท้อนภาพให้เห็นถึงผลกระทบของอาชญากรรมที่มีต่อผู้เสียหายในคดีอาญาและได้รับการชดเชยค่าความเสียหายที่เหยื่อได้รับ

4. การทำคำพิพากษาคดี

(1) ขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่มีอยู่ เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบ พนักงานอัยการและองค์กรที่ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายก่อนหน้านี้ อัยการของสหรัฐควรจะสนับสนุนประโยชน์ของผู้เสียหายรวมถึงผู้เสียหายที่เป็นเด็กในเวลาพิพากษาคดี

(2) สิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาร้ายแรงหรือการทารุณทางเพศในการคำแถลงในชั้นพิพากษาคดี ในโอกาสแรกสุดภายในเวลาที่เหมาะสม ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเสนอรายงานผลกระทบต่อตนในชั้นพิพากษาคดี เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องแจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงวิธีการที่เป็นไปได้และเหมาะสมเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหายในการอยู่ร่วมด้วยในศาลขณะทำคำพิพากษา วันที่ เวลาและสถานที่ของหมายกำหนดการในการฟังคำพิพากษา ถ้าผู้เสียหายอยู่ร่วมด้วยและประสงค์ที่จะเสนอรายงานผลกระทบของเหยื่อในการทำคำพิพากษายัยการสหรัฐจะต้องสนับสนุนสิทธิเช่นนั้นของผู้เสียหายโดยการเสนอให้ศาลรับทราบสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาร้ายแรงและการทารุณทางเพศ หรือเสนอข่าวสารที่ความเกี่ยวข้องกับการพิพากษาผู้กระทำผิดสิทธิในการทำคำแถลงที่กล่าวถึงข้างต้นนั้นอาจจะถูกเสนอโดยผู้ปกครองหรือผู้พิทักษ์ของผู้เสียหายผู้ซึ่งอยู่ร่วมด้วยในขณะที่ทำคำพิพากษา ถ้าหากว่าผู้เสียหายเป็นบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี หรือไร้ความสามารถและสิทธิประการนี้ของผู้เสียหายอาจจะเป็นการแสดงออกโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เป็นสมาชิกในครอบครัวหรือเป็นญาติของผู้เสียหาย หรือเป็นบุคคลที่ศาลกำหนดและอยู่ร่วมด้วยในขณะที่ทำคำพิพากษา

(3) ในคดีที่มีโทษประหารชีวิต ถ้ารัฐตัดสินใจให้โทษประหารชีวิตซึ่งกำหนดให้ศาลต้องลงบันทึกถึงเหตุผลที่ตัดสินลงโทษประหารชีวิตนั้นและปัจจัยที่เป็นการทำให้รัฐตัดสินบังคับโทษประหารชีวิตว่าเป็นการตัดสินที่ยุติธรรมซึ่งปัจจัยที่ถูกบันทึกนั้นอาจจะรวมถึง ผลกระทบของการกระทำผิดต่อผู้เสียหายและครอบครัวของผู้เสียหาย การให้การด้วยวาจา รายงานผลกระทบของ

ผลกระทบของผู้เสียหายต่อศาลในระหว่างการพิจารณาคดี วันเวลา และสถานที่อันเป็นรายละเอียดของการพิพากษาคดี

(3.2) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องแจ้งให้ผู้เสียหายซึ่งไม่ได้เป็นพยานในชั้นพิจารณาคดีทราบด้วยเช่นเดียวกันและต้องไม่กีดกันพวกเขาออกจากกระบวนการพิจารณาคดีเพราะว่าในระหว่างการพิจารณาคดีนั้นผู้เสียหายอาจจะให้การถึงผลกระทบของการกระทำผิดที่เกิดขึ้นแก่ผู้เสียหายและครอบครัว หรือเกี่ยวกับเหตุปัจจัยประการอื่นที่ต้องถูกลงบันทึกไว้ในสำนวนศาล

5. ชั้นราชทัณฑ์

การบริการหรือการให้ความช่วยเหลือสำหรับเหยื่ออาชญากรรมมีดังนี้

การแจ้งให้ผู้เสียหายทราบ

(1) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการคุมขังจะต้องให้ผู้เสียหายในคดีอาญาได้ทราบถึงข้อมูลต่างๆ ไปเกี่ยวกับกระบวนการในชั้นราชทัณฑ์ (Custodial 'Release Eligibility Information) รวมไปถึงข่าวสารเกี่ยวกับการปลดปล่อย การพักการลงโทษ การคุมประพฤติ และการมีสิทธิในเรื่องเหล่านั้นของผู้ต้องขัง

(2) ภายหลังการพิจารณาคดี

(Custodial Release Notification) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในเบื้องต้นถึง

(2.1) วันที่ผู้กระทำผิดจะได้รับสิทธิในการพักการลงโทษ และกำหนดการของการฟังการปล่อยผู้กระทำผิด (ถ้ามี)

(2.2) การหลบหนี การออกไปทำงานนอกเรือนจำ หรือรูปแบบอื่นที่เป็นการปล่อยผู้กระทำผิด

(2.3) การเสียชีวิตของผู้กระทำผิด ถ้าหากว่าผู้กระทำผิดเสียชีวิตในระหว่างถูกคุมขัง

2) การช่วยเหลือผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมในด้านอื่น ๆ

การช่วยเหลือผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรมในด้านอื่น ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น เป็นการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน ในแต่ละมลรัฐจะมีโปรแกรมให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรม (Victim Assistance Program) The Victims of Crime Act of 1984 บัญญัติให้จัดตั้งหน่วยงานช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม คือ สำนักงานเหยื่ออาชญากรรม (Office of Victim of Crime หรือ O.V.C.) ในกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่หลักในการคุ้มครองให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมทั้งในกระบวนการยุติธรรมทาง

อาญาและความช่วยเหลืออื่น ๆ มีการจัดสรรเงินจากกองทุนเหยื่ออาชญากรรมเพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ แก่เหยื่ออาชญากรรม นอกจากนั้นยังจัดสรรเพื่อสนับสนุนการทำงานขององค์กรเอกชนด้วย เช่น องค์กรให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมแห่งชาติ (National Organization for Victim Assistance (NOVA)) ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนที่ไม่หวังผลกำไรแต่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากรัฐ และเงินบริจาคจากเอกชน มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการความช่วยเหลือแก่เหยื่ออาชญากรรมและสนับสนุนให้สิทธิของเหยื่ออาชญากรรมได้ขยายออกไป การให้บริการแก่เหยื่ออาชญากรรมจึงมีทั้งในภาครัฐและเอกชนที่ทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง

3.3.2 การเยียวยา (Victim Remedies)

1) การชดใช้ค่าเสียหายโดยผู้กระทำความผิด (Restitution)

การชดใช้ความเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญาโดยผู้กระทำความผิด (Restitution) นับแต่ที่พระราชบัญญัติต่อต้านลัทธิก่อการร้ายและการใช้โทษประหารชีวิต 1996 ได้ประกาศใช้ โดยในหัวเรื่องที่ 2 เกี่ยวกับ "คำสั่งชดใช้ความเสียหายให้แก่เหยื่อ" (Mandatory Victims Restitution Act (MVRA)) แสดงให้เห็นการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวกับการชดใช้ความเสียหายให้แก่เหยื่อ โดยบัญญัติรวบรวมกระบวนการในการออกคำสั่งชดใช้ค่าประกันความเสียหาย และกำหนดบทบังคับให้คำสั่งชดใช้ความเสียหายภายหลังมีการตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิดมีผลบังคับใช้ได้ ทำให้การออกคำสั่งของศาลมีความกว้างขวางครอบคลุมการชดใช้ โดยคำนึงถึงความเสียหายเป็นฐาน (Loss-based Restitution) แนวคิดที่สำคัญของการดำเนินกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญากล่าวคือ โดยข้อกำหนดอันใหม่ของกฎหมายฉบับนี้ให้ศาลสั่งให้มีการชดใช้ค่าเสียหายตามความเป็นจริงเต็มจำนวนในคดีที่มีพยานหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด ซึ่งศาลต้องสั่งให้ฝ่ายจำเลยชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายโดยไม่ต้องคำนึงถึงสภาพในทางเศรษฐกิจของจำเลยซึ่งถูกพิพากษาลงโทษแล้วนั้น

หลักการของการชดใช้ เป็นส่วนที่แยกไม่ได้จากระบบระบบยุติธรรมทางอาญา ไม่ว่าสังคมจะมีอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างไรก็ตาม ควรจะมีการประกันว่าผู้กระทำความผิดต้องทำให้ผู้เสียหาย มีสภาพความเป็นอยู่ในระดับดีเหมือนก่อนถูกกระทำ The Mandatory Victims Act ปี 1996 กำหนดไว้ว่า การชดใช้ มีความแตกต่างกันตามสภาวะแวดล้อม เวลาของการจ่ายควรสั้น

ที่สุด และต้องจ่ายเต็มจำนวนอย่างมีเหตุผล พระราชบัญญัติอื่น ๆ ให้อำนาจการบังคับใช้การชดเชยไว้เป็นส่วนหนึ่งของการพิพากษาคดีอาญา²⁵

The Justice for All Act ปี 2004 ให้สิทธิผู้เสียหายที่จะได้รับการชดเชยเต็มที่และภายในเวลาที่กำหนด แต่ไม่ได้ให้เพื่อให้มีการค้นหาหรือเพื่อให้ได้รับการชดเชย แต่เป็นการเน้นย้ำเจตนาของรัฐสภาว่าการชดเชย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรม อัยการ ผู้ประสานงานผู้เสียหาย พยาน ผู้สอบสวนพนักงานคุมประพฤติ เสนอศาลและหน่วยงานฟ้องคดีด้านการเงินล้วนมีบทบาทสำคัญที่จะให้การประกันว่าผู้เสียหายจะได้รับการชดเชยเต็มจำนวนภายในเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมที่ทำคดีอาญาในแต่ละขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นชั้นการสอบสวน การกล่าวหา ต่อรอง คำรับสารภาพ การสนับสนุนคำตัดสินที่เหมาะสม และการบังคับตามคำพิพากษาคดีอาญา จะต้องคำนึงอย่างระมัดระวังถึงความจำเป็นที่จะต้องให้มีการชดเชยอย่างเต็มที่แก่ผู้เสียหายและควรทำงานร่วมกันในฐานะที่ได้มีอำนาจตามกฎหมายที่จะต้องให้หลักประกันว่าจะมีการจ่ายเงินชดเชยอย่างเต็มที่ภายในเวลาที่กำหนด ความรับผิดชอบที่จะติดตามการชดเชย ไม่ได้จบเมื่อมีการสั่งให้มีการจ่ายเงินชดเชย แต่ต่อเนื่องไปจนกระทั่งมีการจ่ายเงินชดเชย หรือเมื่อภาระหนี้ที่จะต้องจ่ายเงินชดเชยถูกยกเลิก²⁶

การจ่ายเงินชดเชย เป็นส่วนหนึ่งของการลงโทษในทางอาญา กฎหมายต้องให้อำนาจให้ปฏิบัติตาม การกระทำผิดกฎหมายของรัฐบาลสหรัฐทุกอย่างจะต้องจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้เสียหายที่พิสูจน์ได้ ในรูปของค่าเสียหาย (recoverable loss) การชดเชยอาจเป็นข้อบังคับหรือเป็นการใช้ดุลพินิจ²⁷

1. การชดเชย ที่เป็นข้อบังคับ กฎหมายกำหนดให้ศาลสั่งให้มีการจ่ายเงินชดเชยเต็มจำนวน (โดยไม่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ต้องหา) ในกรณีการกระทำผิดกฎหมายรัฐบาลสหรัฐ ถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์และอาชญากรรมทุกประเภท ยกเว้น การกระทำผิดเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ที่ศาลพบว่าจำนวนของผู้เสียหายมีมากจนกระทั่งการชดเชย เป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ หรือเมื่อศาลตัดสินว่าความซับซ้อนของข้อเท็จจริงเชื่อมโยงกับสาเหตุหรือ

²⁵ Office for Victims of crime, Office of Justice Programs, U.S. Department of justice , *supra* note 22, p.37.

²⁶ *Ibid*, p.37.

²⁷ *Ibid*, pp.37-38.

จำนวนความเสียหายของผู้เสียหายอาจจะทำให้กระบวนการตัดสินใช้เวลานาน หรือสร้างความสับสนในระดับที่ความจำเป็นที่จะให้มีการชดเชยแก่ผู้เสียหายมีน้ำหนักเหนือภาระด้านการพิจารณาคดี

ในกรณีเฉพาะการชดเชย กับการล่อลวงละเมิดทางเพศ การล่อลวงละเมิดเด็ก และความรุนแรงในครอบครัว ความล้มเหลวของการปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็กตามกฎหมาย การค้ามนุษย์ ค้าทาส การทดลองยาฆ่าที่ผิดกฎหมาย และการทดลองเกี่ยวกับยาเสพติด

2. การชดเชยแบบใช้ดุลยพินิจ ศาลอาจจะสั่งให้ชดเชย สำหรับการกระทำผิดกฎหมายที่การชดเชยที่เป็นภาคบังคับไม่ได้ครอบคลุมไว้ สำหรับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลอาจสั่งให้มีการชดเชย ตรวบเท่าที่ผู้เสียหายไม่ใช่ผู้มีส่วนร่วม การสั่งให้ชดเชยแก่ชุมชนจะทำในกรณีที่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้เสียหายได้อย่างชัดเจน จำนวนของการชดเชยให้ชุมชนขึ้นอยู่กับปริมาณความเดือดร้อนที่สาธารณะชนได้รับจากผู้ต้องหา

ถ้าศาลที่จะตัดสินพบว่าการชดเชยมีความซับซ้อนและกระบวนการตัดสินที่ยาวนานมีน้ำหนักมากกว่าความจำเป็นที่จะให้มีการชดเชยแก่ผู้เสียหายใด ๆ ก็ตาม ศาลอาจปฏิเสธการชดเชยได้

คดีที่สามารถขอให้พิจารณาชดเชย ตามกฎหมายสหรัฐมีดังนี้²⁸

(ก) อาชญากรรมร้ายแรงที่ได้ให้คำนิยามตาม 18 U.S.C. § 16

(ข) การกระทำผิดต่อทรัพย์สินภายใต้หัวข้อที่ 18 อันรวมถึงการกระทำผิดใด ๆ โดยการฉ้อโกงหรือการหลอกลวง (Fraud)

(ค) การกระทำผิดที่ได้กำหนดในข้อบทที่ 1365 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการให้สินบนเกี่ยวกับผลผลิตของผู้บริโภค (tampering with consumer products) และ

(ง) ในกรณีนั้นได้มีผู้ได้รับความเสียหายหรือเหยื่อซึ่งต้องทนทุกข์ทรมานทางร่างกาย หรือการสูญเสียที่เป็นตัวเงิน โดยกฎหมายกำหนดให้ศาลจะออกคำสั่งให้ชดเชยค่าเสียหายแก่บุคคลอื่นนอกจากผู้เสียหายได้ ถ้าหากว่าเป็นการตกลงที่เกิดขึ้นในกระบวนการ

ขอยกเว้นสำหรับการออกคำสั่งชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายดังที่ได้กล่าวมาก็คือ ในกรณีของการกระทำผิดต่อทรัพย์สินถ้าหากว่าศาลค้นพบข้อเท็จจริงว่า

(ก) จำนวนของผู้เสียหายมีจำนวนมากจนการชดเชยค่าเสียหายไม่สามารถปฏิบัติได้

²⁸ วีระศักดิ์ แสงสารพันธ์, อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 21, น.122.

(ข) การวินิจฉัยข้อเท็จจริงในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุหรือจำนวนความเสียหายการชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายคนใดนั้นเป็นการสร้างภาระที่หนักเกินไปแก่กระบวนการพิพากษาคดี

นอกจากนี้แล้วกระบวนการในการสั่งให้ผู้กระทำผิดชดเชยค่าเสียหายผู้เสียหายในคดีอาญายังได้นำไปใช้เป็นเงื่อนไขในขั้นตอนการคุมประพฤติผู้ต้องขังที่ได้รับการปลดปล่อยด้วย

2) การทดแทนความเสียหายโดยรัฐ (State Compensation)

กฎหมายสหรัฐ U.S.C. Title 42 § 10602 Crime victim compensation โดยใน § 10602 (b) บัญญัติให้โปรแกรมการทดแทนความเสียหายดำเนินการโดยมลรัฐ และให้ทดแทนค่าเสียหายให้แก่เหยื่ออาชญากรรมและทายาทในกรณีอาชญากรรมร้ายแรง รวมถึงอาชญากรรมจากการเมาแล้วขับและความรุนแรงในครอบครัว โดยค่าทดแทนที่รัฐจ่ายให้มีดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายในรักษาพยาบาลจากการได้รับบาดเจ็บจากอาชญากรรม รวมถึงการรักษาทางจิต การดูแลให้คำปรึกษา

2. การสูญเสียรายได้ในการทำงานเนื่องจากการบาดเจ็บ

3. ค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพ

สำหรับแหล่งเงินที่นำมาจ่าย มาจากกองทุน ตามที่บัญญัติใน U.S.C. Title 42 § 10601 Crime Victim Fund

สามารถสรุปภาพรวมของระบบการทดแทนความเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญาโดยรัฐ ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ดังนี้²⁹

1. ปัจจุบันในทุกๆมลรัฐจะมีโปรแกรมทดแทนความเสียหายโดยรัฐ ซึ่งจะให้ความช่วยเหลือที่จริงจังต่อเหยื่อและครอบครัวของโปรแกรมนี้ถือกำเนิดครั้งแรกในปี 1965 ที่มลรัฐแคลิฟอร์เนีย และเป็นโปรแกรมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ แหล่งเงินเหล่านี้มาจากจำเลย โดยมลรัฐส่วนใหญ่ได้เงินทุนมาจากค่าปรับและค่าใช้จ่ายที่เก็บจากผู้กระทำความผิดมากกว่าจากภาษี ในบางมลรัฐค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาจากค่าปรับหรือทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิด

²⁹ สรุปความจาก Crime Victim Compensation - An Overview

2. การแจ้งให้เหยื่อทราบเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับค่าชดเชยความเสียหาย เป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ทำงานในโปรแกรมนี้ รวมถึงผู้รักษาพยาบาลหรือผู้ให้คำปรึกษาต่อเหยื่อในด้านอื่นก็ควรจะเป็นผู้แจ้งด้วย

3. เงินทุน โปรแกรมนี้ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากแหล่งต่างๆที่แตกต่างกันไปหลายแหล่ง ซึ่งในรัฐต่างๆสามารถแบ่งแหล่งเงินทุนเป็น 2 แหล่งใหญ่ๆ คือ

1) เงินก้อนใหญ่จากค่าปรับและเงินที่เรียกเอาจากผู้ต้องหา

2) เงินซึ่งเป็นรายรับทั่วไปหรือภาษี

เงินเหล่านี้เป็นเงินที่ตั้งไว้โดยบทบัญญัติของกฎหมาย มากกว่า 4/5 ของมลรัฐ ได้รับเงินทุน ดังกล่าวในอันดับแรกมาจากผู้ต้องหา ซึ่งในความเป็นจริง รัฐส่วนใหญ่จะไม่นำเงินภาษีเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างสิ้นเชิง ทั้งในส่วนของการบริหารจัดการโปรแกรมและในส่วนของเงินที่ให้ชดเชยแก่เหยื่อ นอกจากนี้มลรัฐต่างๆ จะได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลสหรัฐ โดยสำนักงานเหยื่ออาชญากรรม (O.V.C.) ตามกฎหมาย Victim of Crime Act (VOCA) เงินทุนรัฐบาลกลางได้จ่ายประมาณ 20 -25% ของโปรแกรมการชดเชยค่าเสียหายของรัฐ เงินงบประมาณทั้งหมด ผ่านการอำนวยการโดย พระราชบัญญัติเหยื่ออาชญากรรม 1984 (VOCA) เป็นเงินส่วนกลาง ในทุกๆค่าชดเชยที่จ่ายแก่เหยื่อ นอกจากนี้แต่ละรัฐยังต้องถือค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือค่าใช้จ่ายเกือบทั้งหมดในการบริหารสำหรับใช้ในการปฏิบัติการของโปรแกรม(ในแต่ละรัฐ VOCA ได้ให้เงินเพื่อการบริหารจัดการเพียง 5%) ในขณะที่เงินทุนส่วนใหญ่ที่ใช้ในการบริหารจัดการส่วนใหญ่มาจากเงินงบประมาณ VOCA ได้ให้เงินทุนที่ทำให้หลาย ๆ รัฐสามารถแผ่ขยายขอบเขตความช่วยเหลือ สามารถทำให้เกิดความมั่นใจว่ามีเงินเพียงพอที่จะครอบคลุมการช่วยเหลือเหยื่อทุก ๆ ราย

4. การประเมินประเภทและระดับของโทษของผู้ต้องหาที่มีความหลากหลายจากรัฐหนึ่งสู่อีกหนึ่ง ในหลายรัฐกำหนดอัตราค่าชดเชยไว้เป็นกรอบของโทษที่ได้รับหรือค่าปรับ เช่น 50 \$ ต่อความผิดอาญาร้ายแรง และ 25 \$ ต่อความผิดอาญาที่เบากว่า ในบางรัฐจะใช้เปอร์เซ็นต์ที่แน่นอนในการเรียกค่าปรับจากผู้ต้องหา หรือกำหนดเงินเรียกเก็บเพิ่มซึ่งขึ้นอยู่กับค่าปรับและกองทุนชดเชยค่าเสียหาย ในบางรัฐได้รับเงินจากค่าจ้างที่ได้รับในอุตสาหกรรมของเรือนจำ

5. ค่าเสียหายที่รัฐจ่ายให้ จะครอบคลุมค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ และการขาดรายได้ของเหยื่อ รวมทั้งค่าใช้จ่ายทำศพ และการสูญเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลครอบครัวของเหยื่อ

6. ประเภทความผิดที่รัฐจะจ่ายค่าเสียหายให้ คือ อาชญากรรมร้ายแรง รวมถึงการฆาตกรรมแล้วรับ และความรุนแรงภายในบ้าน เป็นอาชญากรรมที่อยู่ในข่ายต้องชดใช้

7. กรณีเหยื่อของความรุนแรงภายในครอบครัวจะต้องไม่คำนึงถึงความเกี่ยวพันหรือการอาศัยอยู่กับผู้กระทำผิด แต่ถ้าเงินค่าเสียหายดังกล่าวตกถึงมือผู้กระทำผิดที่เป็นคนในครอบครัว รัฐจะเรียกคืนเงินค่าชดใช้ดังกล่าว

8. โปรแกรมจะต้องยอมรับการพิจารณาการชดใช้ต่อคนที่มีสัญชาติอเมริกัน ทุกคนซึ่งเป็นเหยื่ออาชญากรรมภายในรัฐของตน ไม่สนใจถึงถิ่นพำนักที่แท้จริงของเหยื่อ รวมถึงพลเมืองของตนในรัฐที่เป็นเหยื่อการประทุษร้ายข้ามชาติในต่างประเทศ สุดท้ายโปรแกรมจะต้องครอบคลุมอาชญากรรมที่เกิดขึ้นภายใต้เขตอำนาจที่อยู่ในรัฐนั้น เช่น อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในดินแดนอินเดียนแดง PARK LAND หรือ ในเขตทหาร มีสองสามรัฐที่มีการเรียกร้องโดยผู้ที่มีภูมิสำเนาภายในรัฐต่ออาชญากรรมแบบอื่นๆที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ บางรัฐมีโปรแกรมสำหรับชาวต่างชาติที่ได้รับบาดเจ็บภายในรัฐ

9. วิธีการเรียกร้องค่าเสียหาย กระบวนการใช้สิทธิในโปรแกรมนี้นี้ มีหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ แต่โดยปกติ เหยื่อจะถูกนำเข้าสู่โปรแกรมโดย ตำรวจ ทนาย พยานของเหยื่อ หรือจากผู้ให้บริการในโปรแกรมนี้นี้ เหยื่อเองสามารถรู้จักหรือค้นหาโปรแกรมนี้นี้จากโปสเตอร์ แผ่นพับ การใช้สิทธิตามปกติจะผ่านการบังคับทางกฎหมาย หรือผ่านทางโปรแกรมความช่วยเหลือและบริการของเหยื่อ หรือผ่านการติดต่อโดยตรงกับทางโปรแกรมเอง เหยื่อควรที่จะยื่นคำร้องเพื่อรับค่าชดเชย ในรัฐที่อาชญากรรมเกิดขึ้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงภูมิสำเนาของเหยื่อ โปรแกรมทั้งหมดรวมถึงอาชญากรรมการก่อการร้ายที่กระทำต่อที่พักอาศัยของเหยื่อ กระบวนการเริ่มต้นเมื่อแบบคำร้องตามที่แต่ละรัฐกำหนดได้รับการลงนามและเสนอขึ้นมาโดยเหยื่อ อาชญากรรมกระบวนการของโปรแกรมส่วนใหญ่จะมีการร้องผ่านเจ้าหน้าที่คนหนึ่งซึ่งเป็นผู้รวบรวมเรื่องทั้งหมด(one stop service)ของสำนักงานหนึ่ง ในเมืองหลวงของรัฐแต่มีสาขาของรัฐสองสามแห่ง หรือ สำนักงานส่วนภูมิภาค หรือการใช้สถานที่ส่วนท้องถิ่นในสำนักงานอื่นๆ และในการรับคำร้องเบื้องต้นแล้วเจ้าหน้าที่จะดำเนินการรวบรวมเอกสารและรัฐจะขอรายงานจากตำรวจและวิเคราะห์เพื่อยืนยันว่า อาชญากรรมได้เกิดขึ้นและเพื่อกำหนดว่าเหยื่อได้เข้าไปเกี่ยวข้องในกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหรือได้ช่วยเหลือกิจกรรมเหล่านั้นในขณะที่เป็นเหยื่ออาชญากรรมนั้นหรือไม่ ข้อมูลจากหน่วยบริการของจังหวัด โรงพยาบาล หมอ ผู้ที่เหยื่อ

ปรึกษา และบ้านที่จัดงานศพ รวมทั้งนายจ้าง ถ้ามีการเรียกร้องหรือมีแบบฟอร์มกำหนดเรื่อง รายได้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการสูญเสียในเรื่องการงาน

10. องค์การที่มีอำนาจพิจารณาจ่ายค่าทดแทนความเสียหาย อำนาจการ ตัดสินใจนั้น แตกต่างกันในแต่ละรัฐ หนึ่งในสามของรัฐต่าง ๆ ใช้คณะกรรมการที่ทำงานนอกเวลาเพื่อกำหนด ความเหมาะสมของเหยื่อที่จะได้รับเลือกและเงินชดเชย และรัฐที่เหลือจะให้ศาลเป็นผู้พิจารณา ตัดสินคำร้องและจ่ายค่าทดแทน

11. หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิจารณาจะต่างกันบ้างในแต่ละรัฐ แต่ทุก ๆ โปรแกรมมี เกณฑ์พื้นฐานที่เหมือนกันโดยทั่วไป คือเหยื่ออาชญากรรมจะต้อง

ก. รายงานอาชญากรรมทันทีต่อองค์การที่มีอำนาจบังคับทางกฎหมาย หลายรัฐ กำหนดให้รายงานภายใน 72 ชั่วโมง แต่ในรัฐเกือบทั้งหมดมีข้อยกเว้นซึ่งเป็นเหตุผลที่ดีที่เปิด โอกาสกว้างขึ้นต่อ เด็ก เหยื่อที่ทุพพลภาพ และในกรณีอื่นๆที่เป็นกรณีพิเศษ

ข. ร่วมมือกับตำรวจหรือทนายในการสอบสวนและการฟ้องร้อง หรือดำเนินการตามกฎหมายในคดี ในแต่ละรัฐอาจมีข้อยกเว้นในเรื่องนี้อีก

ค. ยื่นคำร้องอย่างถูกต้อง ตรงเวลาต่อโปรแกรมค่าชดเชย โดยทั่วไปประมาณ 1 ปี จากวันที่ก่ออาชญากรรม แต่มีรัฐจำนวนมากมีกรอบเวลาที่ยาวกว่านี้ และส่วนใหญ่สามารถสละ ข้อกำหนดนี้เมื่อมีการให้ข้อมูลอื่นๆที่เหมาะสมซึ่งทางโปรแกรมร้องขอ

ง. เหยื่อมีค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายที่ไม่ได้รวมอยู่ในการประกัน หรือจากแหล่งอื่นๆที่ พร้อมจะให้ เป็นแหล่งปลื้มก้อย

จ. เป็นผู้บริสุทธิ์ไม่มีส่วนร่วมในการก่ออาชญากรรม

12. การจับกุมหรือการตัดสินผู้กระทำความผิด ไม่ใช่สิ่งที่จะต้องกระทำก่อนในการได้รับ ค่าชดเชย แต่จะปฏิเสธการจ่ายสำหรับผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด โดยจะพิจารณา รายงานของตำรวจเป็นอันดับแรกในการกำหนดตัดสินในเรื่องค่าชดเชย และจ่ายด้วยความ พยายามที่จะตัดสินใจอย่างระมัดระวังและเหมาะสมในประเด็นเหล่านี้ ความเหมาะสมของเหยื่อ ที่จะได้รับค่าชดเชย โดยทั่วไปขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญคือเหยื่อได้รับความทรมานจากการบาดเจ็บหรือ เสียชีวิต ตัวอย่างเช่น ถ้าเหยื่อการฆาตกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม โดยทั่วไป ครอบครัวจะไม่มีสิทธิในเงินชดเชยใด ๆ ทั้งสิ้น

13. ค่าใช้จ่ายที่ชดเชยได้

โปรแกรมการชดเชยทั้งหมดได้รวมค่าใช้จ่ายหลักๆเป็นแบบเดียวกัน ถึงแม้ว่าข้อจำกัดเฉพาะอาจจะแตกต่างกันไปบ้าง โดยทั่วไป ค่าใช้จ่ายที่สามารถชดเชยได้ของทุกรัฐได้รวมค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

ก. ค่ายา

ข. ค่าปรึกษาทางสุขภาพจิต

ค. ค่าเสียหายที่เกิดจากการสูญเสียรายได้เนื่องจากไม่สามารถปฏิบัติงานได้ เนื่องจากการได้รับบาดเจ็บจากอาชญากรรม

ง. ความสูญเสียผู้ประกอบการเนื่องจากผู้ประกอบการถูกฆาตกรรม และค่าใช้จ่ายในงานศพ

โดยสถิติแล้วในรัฐส่วนใหญ่ จำนวนที่เงินที่ชดเชยให้แก่เหยื่อประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นจำนวนเงินประมาณกว่าครึ่งหนึ่งของค่าชดเชยที่จ่าย และค่าชดเชยการสูญเสียรายได้ เป็นเงินก้อนใหญ่รองลงมา นอกจากนั้นสำหรับบางรัฐจะรวมถึงค่าชดเชยอื่น ๆ อีกจำนวนมากที่มีการจ่ายให้ ดังต่อไปนี้

ก. ค่าใช้จ่ายในการย้ายหรือหาที่อยู่ใหม่ เฉพาะกรณีเหยื่อมีอันตรายที่ใกล้จะมาถึง หรือถ้าการย้ายเป็นความจำเป็นทางการแพทย์ ตัวอย่างเช่น ความเจ็บป่วยทางอารมณ์อย่างรุนแรงจากการทำร้ายทางเพศ

ข. ค่าเดินทางไปพบผู้ทำการรักษา ซึ่งตามปกติจะจำกัดตามแต่โอกาสเมื่อผู้ทำการรักษามีที่อยู่หรือสถานที่ทำงานห่างจากบ้านของเหยื่อ หรือเมื่อเกิดกรณีพิเศษอื่นๆ

ค. บริการเปลี่ยนหรือทดแทนงานที่เหยื่อไม่สามารถที่จะกระทำได้อีกต่อไป เนื่องมาจากการบาดเจ็บที่เกิดจากหรือเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมนั้น ๆ (งานการดูแลเด็กและงานบ้าน) บางครั้งจำกัดการจ่ายค่าชดเชยให้เฉพาะผู้ที่ไม่มีสมาชิกในครอบครัว

ง. ค่าใช้จ่ายในการทำความสะดวกสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม (crime-scene cleanup) หรือค่าใช้จ่ายในการรักษาความปลอดภัยหรือการปรับปรุงซ่อมแซมที่พักอาศัยให้อยู่ในสภาพปกติก่อนเกิดอาชญากรรม

จ. ค่าใช้จ่ายในการแก้ไขฟื้นฟูเหยื่อ ซึ่งอาจรวมถึงการบำบัดฟื้นฟูทางร่างกาย และ/หรือการบำบัดฟื้นฟูในเรื่องการทำงาน

ฉ. การปรับปรุงแก้ไขที่พักอาศัยหรือยานพาหนะให้แก่เหยื่ออาชญากรรม

ข. ค่าทนายความผู้ที่ช่วยเหลือในดำเนินการขอรับค่าชดเชย และจ่ายไว้ในอัตราที่จำกัดตามที่กำหนด และอาจจ่ายให้เฉพาะกรณีที่มีการอุทธรณ์เท่านั้น

สำหรับทรัพย์สินที่ถูกขโมย สูญหาย หรือถูกทำลายระหว่างเกิดอาชญากรรมนั้นจะไม่มีการจ่ายค่าชดเชยให้ และเกือบทุกรัฐ ยกเว้น Florida New Jersey และ New York จะครอบคลุมถึงค่าอุปกรณ์ด้านการแพทย์ที่จำเป็น เช่น แว่นสายตา อุปกรณ์การช่วยเหลือเรื่องการรับฟัง มีเพียงสามรัฐเท่านั้นที่จ่ายให้แก่ความเจ็บป่วยและการทุกข์ทรมานที่เกิดกับเหยื่อโดยทันที คือ Hawaii Rhode Island และ Tennessee

14. ประโยชน์สูงสุดและข้อจำกัด ประโยชน์สูงสุดที่มีให้แก่เหยื่อจากโปรแกรมของรัฐโดยทั่วไปอยู่ในช่วงระหว่าง \$10,000 และ \$ 25,000 มีบางรัฐแต่ส่วนน้อยที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่านี้ นอกจากนี้หลายรัฐมีข้อจำกัดที่ต่ำกว่าในเรื่องเงินที่ชดเชยได้เฉพาะเรื่อง เช่น ค่าทำศพ และการให้คำปรึกษาทางสุขภาพจิต มีรัฐไม่กี่รัฐสามารถให้ประโยชน์พิเศษในเรื่องการถูกฆาตกรรมหรือในความเสียหายอื่น ๆ หลาย ๆ รัฐยังคงเพิ่มระดับความช่วยเหลือโดยรวมทั้งหมดพร้อมๆไปกับการเป็นส่วนของการจัดลำดับเป็นรายบุคคล

15. แหล่งเงินทุนปลีกย่อยอื่น หลักการสำคัญของโปรแกรมค่าทดแทนความเสียหายโดยรัฐ "กองทุนของรัฐจะเป็นผู้จ่ายแหล่งสุดท้าย" (last resource) ซึ่งหมายความว่าในกรณีที่แหล่งเงินทุนข้างเคียงอื่นๆ เช่น การประกันสุขภาพหรือ ประกันรถยนต์ และที่ลูกจ้างจะได้รับประโยชน์จากการประกันสังคม และโครงการสุขภาพของรัฐบาล ซึ่งจะเข้าถึงปรากฏว่าเหยื่อก่อนที่โปรแกรมนี้จะพิจารณาค่าชดเชย อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่เริ่มมีการจ่ายค่าชดเชยทั้งหมด ปรากฏว่าเป็นการจ่ายช้ากว่าระยะเวลานึ่งเสมอ ๆ โปรแกรมชดเชยค่าเสียหายนี้ปกติจะจ่ายให้ก่อนมากกว่าจะบังคับให้เหยื่อ รอการชดเชยจากองค์กรเหล่านั้น นอกจากนี้ ถ้าเหยื่อได้รับการชดเชยจากผู้กระทำผิดหรือจากกลุ่มใดที่ต้องรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายของเหยื่อ เหยื่อจะต้องจ่ายกลับคืนสำหรับในส่วนของค่าใช้จ่ายที่โปรแกรมได้รวมไว้ให้สำหรับเหยื่อ